

DOMOLJUB

Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi četrtak po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je 1 K 60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v, za Ameriko in druge tuje države 2 K 60 v).— Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Semeškova ulica št. 2, naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

SLOVENSKEMU LJUDSTVU V PODUK IN ZABAVO.

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petčvrsta (lestina „Domoljubove“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v če se tiska dvakrat 20 v, če se tiska trikrat 24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten popust — Reklamne novice navadna garmondvrsta 60 v. Čekovni promet poštno-branšičnega urada št. 824.797.

Štev. 14.

V Ljubljani, dne 21. julija 1904

Leto XVII.

↔ Vseslovenski shod krščanskih mladeničev. ↔

Veličastna manifestacija 8000 Slovencev.

Toliko samih mladeničev in mož menda še ni bilo nikdar zbranih na kakem slovenskem shodu, kakor 4. julija na Brezjah. Nad 8000 mladeničev in mož je manifestiralo za katoliško in narodno zavest med Slovenci; nekateri pa cenijo velikanske čete celo na 10.000. Vsi redni vlaki, ki so prihajali na Otoče od nedelje popoldne dalje, bili so natlačeno polni, poleg tega pa so došli tudi štirje dolgi posebni vlaki. Koliko nas je bilo, videlo se je posebno impozantno pri vsprejemu dragih štajerskih bratov, ko se je po obširnih cestah in prostorih pred in okolu cerkve razgrinjala množica, glava pri glavi.

Po pozdravu pri slavoloku na križpotju — pozdravljala sta imenom Stajercev na zadnjič omenjene pozdrave štajerska mladeniča Žebot in Sekol — so štajerske čete pojoč korakale skozi gosti ljudski špalir. Na čelu so jahali krepki stasiti bohinjski fantje, za njimi je svirala narodne himne kranjska meščanska godba; potem so korakali zastavonoše vseh došlih društev in družb s 45 zastavami, za njimi pa nad 1600 Stajercev. Pevski zbori so peli, pritrkavanje cerkvenih zvonov se je družilo z gromom topičev in tisočeri „Živio“ klici so pričali o navdušenosti množice. Povsod je vladal najizvrstnejši red, dokaz izborne naše organizacije in izobrazbe naših množic. Cerkevni

govor je moral č. g. Janez Kalan govoriti zunaj cerkve, na zidovju pa so stali zastavonoše s 45 plapolajočimi zastavami. Pogled na to skupino je bil veličasten, nepopisen.

Fotograf Wenger je posnel ta veličastni prizor. Slovesno sv. mašo je daroval preč.

Dr. Janez Ev. Krek
deželni poslanec.

g. prelat J. Flis ob obilni asistenci duhovnikov, ki so tudi v častnem številu prihiteli na Brezje. Bilo jih je okoli 150.

Tudi cerkveni del slavnosti se je prekrasno izvršil, zakar ni nemala zasluga preč. g. P. Jožefa, ki ima z neumorno delavnostjo veliko zaslug za procvitanje Mariji-

nega svetišča na Brezjah in ki je bil pri pravljalnih delih za to slavnost na Brezjah prava duša vsega dela. Hvala in čast mu za to.

Vseslovenski mladeniški shod.

Teško pričakovano vseslovensko mladeniško zborovanje se je pričelo ob 2. uri popoldne na okrašenem Gabrijelečevem dvorišču; množice so stale do cerkve. Zborovanje je otvorila kranjska meščanska godba z »Najprej zastava Slave«. Iz tisoč in tisoč grl je zagrmel navdušeni »živio«. Najprej so bili na vrsti pozdravi katoliško narodnih poslancev.

Deželni poslanec dr. Krek.

Dr. Krek je povdarjal, da Slovenci nimamo plemstva, a narod naš — to so naši plemiči. Na današnjem shodu je zastopano pravo plemstvo slovensko. To plemstvo hoče, kakor njihovi očetje, reševati pred sovražnikom narodne svetinje, prihaja sem bodrit se za nadaljni boj za vero in dom. Svoje duševne meče je položilo danes to plemstvo pred oltar Božje Matere. To slovensko plemstvo, zbor vitezov dela, se je posvetilo Materi Božji. Za socialno delo je treba smisla za žrtve, smisla za druge, treba ljubezni do bližnjega. Vzglede nam je Mati Božja, vzglede dela in žrtve za druge. Zato se navdušujemo v bližini Njenega svetišča. Kjer pa so zbrani ljudje dela, trditelj preč, in naj tudi pridejo v

ine »inteligence«, a tudi vsi »bičnejši« prođ. Kdor hoče biti naš, mora zatreči vsako samoljubje, ako išče kdo svoje koristi, ni socialno delaven, tak človek je škodljivec ljudstva. Mati Božja bodi nam vzgled dela za druge, ne zase. Srčb za druge zmaguje pod križem. V senci svetišča Marijinega vemo, kaj smo: da smo katoliki, da naše katoličanstvo ni samo zunanja oblika, ampak jedro našega prepričanja, jedro, na katerem sloni naše srce in se giblje duša naša. Kdor izpodkopa pava med nami katoličanstvo, izpodkopa je temelj, na katerem sloni družba slovenska. Kot katoliki moramo zahtevati, da širi Avstrija na jugu krščansko in slovansko misel in da brani kristjane na vzhodu in da, če rastopa kot braniteljica krščanske misli, naj nastopa tudi kot braniteljica slovanske misli na jugu. Solnce nam prihaja iz vzhoda. Če drugi ne razumejo te našega Avstrije, jim hočemo mi povedati. Prepričani smo, da Avstrije ne bo konec, če bo zastopala slovansko (Očbnavanje) in podpirala krščansko misel na jugu, če pa ne, se bodo črni oblaki, ki ji groze, še bolj z gostili. (Dolgotrajno pritrjevanje)

Mi pa moramo urediti svoje delovanje tudi na podlagi demokratizma in tako moramo zahtevati splošno in enako volivno pravico. (Ob teh besedah je med ljudstvom nastal pravcati vihar. »Da, to hočemo!« »Za to bomo šli v boj!« klicala je množica. Ta trenotek je lahko prepričal tudi nasprotnike, da ni sile, ki bi spravila ljudstvo na drug tir, in da gibanje za ljudske zahteve velikansko narava.)

Ne bo sledilo nasprotnikom, ki svoje moči pomakajo v žganje. Značajne, trezne, poštene može hočemo vzgojiti. V boj se mora iti trezne glave, ne z umetnim navdušenjem, potem je mogoče pridobiti uspehov.

Navdušenje pa črpamo iz svojega katoliškega prepričanja. Govornik pozdravlja zborovalce kot sodelavce na socialnem polju ter se nadeja, da bodo kakor danes, tudi drugič, kadar bodo poklicani, odzvali se: »Tukaj smo!«, da bodo pripravljeni in se odzvali, tudi kadar bi bilo treba za domovino resnih žrtev. Tudi takrat naj zagromi od štajerske, koroške, istrske meje in po vsej Sloveniji klic slovenskih mladeničev in mož: »Tukaj smo!« Velikansko navdušenje. Množica dviga roke in kliče: »Hočemo!«

Državni in deželni poslanec dr. Ivan Susteršič.

Ko je nastopil dr. Susteršič, bil je lahko vsakdo prepričan, kako globoko ljubi naše ljudstvo požrtvovalnega svojega voditelja. Mladeniči so ga pozdravljali vihte klobuke. Dr. Susteršič ozri se je v dobo po l. 1848, ko je sovražnik prišel deliti narodove moči z napadi na našo vero. Dosegel je svoj namen, ker so se našli med narodom ljudje, ki so svoj narod izdali. Tako je prišlo do prvega razpora. Ko so v 70 letih Slovenci spoznali, da gre radi tega vse v nič, podvrgli so se končno tudi tisti, ki so zanesli verski razpor med nas, zlatemu dr. Beierweissovemu geslu: »Vse za vero, dom, cesarja!« A ni dolgo trajalo, že so sovražniki

zopet zanesli razpor med nas s pomlajenim duha, katerega so nekateri rojaki navzeli iz tujega časopisa, ki ne stoji ved na oni strani, kjer stoji sv. križ in kjer stoji nebeška Kraljica. »V narodnih stvarih« smo lahko edini, so dejali ti ljudje. — a šli so ter se združili z baronom Svegljem. (Silno ogorčenje nad izdajstvom slov. liberalcev. Izdajati so pričeli narod vsi s vražnikom. Cilj liberalni stranki ostanejo kot Kanove nezbrisne besede njenega voditelja, da so cerkve po naših gričih znamenje naše sužnjosti. Cerkev hočejo vzeti, a dati sramoto slovenskemu narodu. S sovražnikom so se zvezali, da bi zatrli slovensko ljudstvo. (»Ne bodo nas!«) Dr. Susteršič se je ozrl tudi na zadnji shod nemških industrijev ter izjavil, da mi nismo nasprotni industriji, a zahtevamo, da industrija spoštuje našo sv. vero, da spoštuje slovenski značaj dežele, da upošteva pravice delavstva do poštene plače in da varuje svobodo delavstva v političnem črju. (Tako je! To hočemo!) Govornik je obsajl, da dež. odbornik Peter Grasselli pri shodu industrijev, če sta tudi bila navzoča le dva slovenska industrija, ni našel slovenske besede in da je moral tujec ozreti se na Slovence. Govornik je povdarjal, da se mora zadnji pastir v naši deželi vzdigniti za pravice naroda. Naj bi ne bilo zadnjič, ko smo se zbrali na Brezjah v tolikem številu; vsako leto na predvečer praznika slovanskih blagovestnikov se naj vrši narodno romanje na Brezje. Današnja priliko porabimo, da se glede na opasni položaj našega naroda, glede na verski boj, katerega umetno širijo nasprotniki, obrnemo do slovenskih škofov, naj bi se leta 1905. vršil tretji vseslovenski katoliški shod, kjer se posvetujemo, kako zpolnjevati s pomlajenimi močmi delo za svete pravice slovenskega ljudstva. Govornik pozdravlja shod imenom katoliško narodnih poslancev ter kliče zborovalcem: »Naprej za blagor našega naroda!«

Vsi zborovalci so z velikim navdušenjem dvigali roke za dr. Susteršičev predlog, godba pa je zasvirala »Lepa naša domovina«.

Shod pozdravlja.

Soglasno je bil sprejet predlog č. gosp. župnika Jan. Kalana, naj shod brzojavno pozdravi sv. očeta, cesarja in slovenske škofe. Pozdravi se glasé:

Sv. očetu: Marijine družbe naroda slovenskega, združivši 8000 mladeničev in mož na Brezjah, slovenske domovine najbolj slovečem božjem potu, ponižno izražajo namestniku Kristusovemu — proseč apostolskega blagoslova — občutke neomahljive zvestobe in sinovske ljubezni.

Cesarju: 8000 slovenskih mož in mladeničev, slaveč Marijin jubilej na Brezjah na Kranjskem, polaga pred prestol Vašega Veličanstva izraze neomahljive zvestobe in udanosti.

Ljubljanskemu škofu: Našemu buditelju, našemu voditelju, našemu vzorniku, našemu ljubljencu Antonu Bonaventuri doni do nebes pri Materi na Brezjah iz tisočerih mladeničskih grl: Živio! živio, živio!

Lavantskemu knezoškofu: 8000 mladeničev in mož pri Materi Božji na

Brezjah, med njimi 1600 Vaših škofljanov, iskreno pozdravlja Vašo milost, proseč: Marija čuvaj še mnogo mnogo let prevnetega nadpastirja prelepe lavantske škofije.

Goriškemu škofu: Metroplitu slovenskih škofij, prevzvišenemu knezoškofu, pošiljajo slovenski mladeniči in možje na Brezjah izraze pokornosti in udanosti.

Tržaškemu škofu: Prijatelju Slovencev, in ljubljencu od Slovencev, premilostnemu škofu, pošilja 8000 slovenskih mladeničev in mož spoštljive pozdrave.

Celovškemu knezoškofu: 8000 slovenskih mladeničev in mož, slaveč Marijin jubilej na Brezjah, med njimi tudi nekaj iz krške škofije, spoštljivo pozdravlja Vašo milost.

C. g. Kalan je izrazil željo, naj bi se taki shodi ponavljali po vsej slovenski domovini. Vrniti moramo Stajercem obisk. Tudi na Koroško pojdemo.

Nadaljevanje shoda — Prolog.

Nato se je pričel pravi mladeniči shod pod predsedstvom č. g. Luke Smolnikarja in podpredsedništvom č. g. F. S. Gomilškega. Za tajnika je bil izvoljen Ivan Stefe. Navdušeno je govoril Ivan Balohov prolog mladenič Anton Kompare iz Mengša.

O mladeniči slovenski organizaciji je govoril nje navdušeni ustanovitelj č. g. F. S. Gomilšek. — Njegov prekras igovor prinesemo v celoti v eni prihodnjih števil »Domoljuba«.

Nato se vrše:

Pozdravi slov. katol. akademične mladine.

Vaj. Rožič, phil. član »Zarje« v Gradcu: Pozdravljam vas vse vrle mladeniče in može, ki ste prihiteli iz vseh slovenskih krajev, od blizu in daleč; pozdravljam vas prav srčno vse, ki ste prihiteli iz zelene Štajerske krepki pozdrav kličem vam, ki ste prihiteli iz solčne Goriške, pozdravljam prav srčno vse, ki ste zapustili za en dan tužni Korotan, pozdravljam vse slovenske fantje, a še enkrat pravim: pozdravljam vas osobito one, ki ste danes prihiteli ob rani jutranji zarji iz zelene Štajerske v lepo slovensko domovino, krasno Gorenjsko, a osobito pa pozdravljam vašega vrlca voditelja in buditelja, vašega prvega vodnika, kajti njemu gre čast, hvala in zahvala, da se je danes tukaj sešel tako velikanski veličasten vseslovenski mladeniči shod! Ne bom našteval njegovih zaslug, saj klor je poslušal njegov govor, spoznal je sam neprecenlivo zasluge, ki si jih je stežkel na polju narodne probeje in katoliške zavesti na Štajerskem! On je zarja, ki je vzšla in sažarela Slovencem na Štajerskem in po njegovih zaslugah bode ta zarja žarela lepše in jasneje Slovencem na Štajerskem in vsem Slovcem sploh. Radi zaslug na Štajerskem mu društvo »Zarja« podeli trak z napisom, ki naj ga sponinj: Da lepša zarja zazori Slovence in da njega ne zabi slovenski rod! Slovenski akademiki so med velikim navdušenjem mladeničev pripeli g. Gomilšku časten trak.

Član „Danice“ akad. Gra-
 nauer: „Dragi slov. mladeniči! Prina-
 sam vam najiskrenješe pozdrave s cesar-
 skega Dunaja, ki vam jih pošilja slovenska
 akad. mladina, zbrana v „Danici“. Ni čudo,
 ako se v sedanjih žalostnih razmerah dosti
 krat pripeti, da se izneveri marsikateri mla-
 denič, ki se je nanj stavilo velikih nad-
 ojem namenu da naj bo narodu v pomoč
 in podporo, da bo bojevnik za pravice svo-
 gega naroda. Ni čudo, osobito, ako potepta
 v blato najlepšo svetinjo našega ljudstva,
 sveto vero. Slovenska katoliška akad. mla-
 dina si je stavila za svojo nalogo da se bo
 tuje proti tej korupciji, da se bojuje kakor
 vi, slovenski mladeniči, za sveto vero kr-
 ščansko, za blagor domovine. Cutimo, da
 smo eno z narodom svojim, da moramo
 ohraniti one svetinje ki smo jih sprejeli od
 svojih prednikov. Akad. mladina ne sme
 misliti, da je kaj višjega nad narodom,
 ostati mora, čeprav v tujini, ker nimamo še
 svojega vseučilišča, v tujini zvezi s svojim
 narodom. Dragi moji, danes ste se zbrali
 na tem svetem mestu, da se navdušujete na
 delo za narod in svojo vero, isto nalogo
 vršé na visokih šolah člani slov. kat. akad.
 društva, da vzgoje trdnih značajnih mož in
 pogumnih braniteljev svojega naroda in sv-
 vere katoliške. Ti se bodo bojevali ramo ob
 ramo s slovenskim km-tom in delavcem.
 Kičem vam slovenski mladeniči in moške,
 vaša organizacija naj živi, raste in se raz-
 cvita, in objubljam vam kot zastopnik slov.
 katol. akad. mladine, da bomo vedno trdno
 in pogumno stali na braniku v boju za slo-
 venski narod in za sveto vero katoliško.

Pozdravni govori.

Nato je sledila cela vrsta govornikov,
 ki so pozdravljali imenom raznih mlade-
 niških društev. Stajerski mladenič od Svetega
 Benedikta v Slov. goricah Roškar se je
 pokazal izvrstnega govornika. Govoril je o
 pomenu mladeniških zvez pri naših bralnih
 društvih in spretno razlagal, kako se naj snu-
 jejo, kako naj se vodijo in na kak način naj
 dosežajo svoj vzvišeni namen. Vspodbujal je
 mladeniče, naj bi se pri vsakem bralnem
 društvu združili v mladeniško zvezo.
 Gospod provizor Vinko Poljanec
 je izročal pozdrave Korošcev. Vzrok, da
 se ondi še ne razvija čvrsto slovenstvo,
 so strašne šolske razmere in pomanjkanje
 narodnih delavcev. Pozival je udeležnike:
 Nazaj k praktičnemu krščanstvu. Narod, ki
 ohrani vero, ohrani tudi sebe.

Prav lepo je govoril mladenič Črne
 od Device Marije v Polju: Današnji dan
 jasno potrjuje resnico besed, da smo rodu
 slovanskega, rodu junaškega. Ta shod je
 priča, da še živi slovenski rod. Da smo
 Slovenci, da smo verni sinovi sv. cerkve,
 tega smo se zavedali že doma, da smo pa
 tudi junaki, tega se zavedamo pravzaprav
 šele danes, ko vidimo, koliko nas je zdru-
 ženih po mislih in srcih.

Svet pa naj vidi, naj vidijo naši do-
 mači in tuji sovražniki, po kaj smo šli na
 Brezje. Naj vidijo in čutijo, kaj smo prinesli
 z Brezja, namreč pred vsem srce utrjeno v
 ljubezni do največje svetinje do svete vere,
 srce, ki hrepeni po čednosti in kreposti,
 srce, ki hrepeni podobno postati najvišjemu
 vzoru: Srcu Jezusovemu in Marijinemu. Vi-

dijo naj, da smo prinesli z Brezja srce uneto
 v ljubezni do rodne zemlje, do sladke ma-
 terne besede, srce hrepeneče po pravi iz-
 obrazbi in omiki v slovenskem duhu. Vidijo
 naj, da smo prinesli z Brezja srce požrtvo-
 valno, ki je pripravljeno trpeti za vero in
 dom, kajti:

Ljubiti vero, dom, gre iz srca,
 ljubezen srčna le velja,
 za vero, dom če treba je trpeti,
 četudi treba zanj umreti,
 vse nič strašilo nas ne bo,
 za vero, dom trpeti je sladko.

Da, svet, zlasti izdajice vere in domo-
 vine naj vidijo in čutijo, da smo prinesli z
 Brezja junaško srce, ki nas sili v boj za
 najdražje svetinje: za vero, krepost in do-
 movino.

Naprej tedaj, junaški roj,
 za dom in vero v hrabri boj,
 tja sred sovražnih čet,
 med nami vsak je cel junak;
 naj pade tretji drugi vsak,
 da bo le dom očet!

Mladenič Oroslav Bric iz Litije
 je odločno protestiral proti napadom nasprot-
 nikov na svetinje Marijine ter pozval mlade-
 niče, naj bodo vsi apostoli gorečnosti.

Mladenič Sekols Stajerskega:
 Polni smo delavne ljubezni za vero in do-
 movino. Tudi mi, ki smo na skrajni sloven-
 ski meji, se hočemo bojevati do zadnjega. V
 imenu prve, najstarejše mladeniške zveze ja-
 reninske pozdravlja shod. Le čez naša trupla
 bo šel sovražnik. Ni za las ne odnehamo ne
 proti liberačcem, ne proti nemakutarjem.

Mladenič Karolič iz Rbnice:

Drugi so sedaj časi, druge šege in na-
 vade, drugo življenje, drugo govorjenje! —
 Poprej so vedno ljudi presojali po njihovi
 veri, sedaj se ljudje presojujejo po izobrazbi.
 Če je kd' le izobražen, potem ga ne smemo
 grajati, četudi za vero ne mara, četudi se za
 Boga ne zmeni, četudi mu je cerkev deveta
 briga. Jaz pa vprašam: Ali je ta sprememba
 ljudi res osrečila? Jaz menim, da ne! Na-
 mesto vere so postavili izobrazbo, a izobrazbo
 tako, kakršna je prišla izprijenemu srcu. —
 Kdor pa hoče ljudstvo osrečiti s tako izo-
 brazbo, ta z oljem gasi ogenj. Izobrazuje se
 in izobrazuje, a kljub temu surovost raste.

To so naši navdušeni voditelji, zlasti
 prečastna duhovščina, predobro spoznali, zato
 so jeli misliti, kje dobiti sredstvo, da rešijo
 te surovosti tudi nas mladeniče! In to sred-
 stvo so našli v naših društvih. In te družbe
 morejo zaježiti tok surovosti, in ljudstvo zo-
 pet izobraziti v pravem smislu. Zakaj izo-
 brazba, kakršna si misli današnji svet, je
 čisto drugačna, kakor pa bi izobrazba mo-
 rala biti v resnici.

Vi, častiti možje, ki imate za sabo že
 dolgo vrsto let, ki vas s ponosom in hva-
 ležnostjo imenujemo svoje očete, ki v vas
 še spoštujemo stare počtane čase, o katerih
 se nam mnogokrat pravi! Kje ste pred nekaj
 leti videli mladeniča, ki bi bil vzel v roko
 knjigo ali časnik, da nekoliko pogleda po
 svetu in se kaj nauči? Od zadnjega šolskega
 leta nismo imeli v rokah druge knjige, ka-
 kor morda še kdo v nedeljo mesno knjižico;
 ki pa smo jo ma'o brali. Družbe so nas do-
 vedle do tega, da smo jeli zopet brati, da

smo pristopili k izobraževalnim društvom, da
 smo jeli nastopati kot igralci, kot govorniki,
 dovedle so nas do tega da upamo tudi
 s pametnimi možmi kako spregovoriti. In
 potem si bo še kdo upal reči, da smo po
 Marijinih družbah postali nazadnjaki? — K
 izobrazbi spada tudi to, da vsak stoji kot
 mož na svojem mestu. In danes smo doži-
 veli vesel in srečen dan da se mi kmetiški
 in delavski mladeniči pred vsem milim slo-
 venskim svetom pokažemo ob strani svojih
 vzornih očetov kot može!

Imenom Goričanov je pozdravljaj mlade-
 nič Vuk, ki je dejal, da se tudi Gori-
 čani hočejo okrepiti ob tem mladeniškem
 ognju.

Vrsto govorov na mladeniškem shodu
 je zaključil pozdrav gornjskega državnega
 in deželnega poslanca g. Pogačnika,
 ki je povdarjal, da se je zbralo na shodu
 toliko mladeničev, da se nam ni treba bati
 ne zunanega in ne notranjega sovražnika.
 To, kar bi nasprotniki naši radi imeli, se ne
 zgodi nikdar! Vere očetov in naroda ne za-
 tajimo nikdar.

Mladeniški shod je bil dovršen! Godba
 je veselo igrala, dež je sredi shoda sicer
 pričel nekoliko rositi, a vendar ne toliko,
 da bi bil repretel shod, pregnal pa je vro-
 čino. „Mladeniška budnica“ je sgramela iz
 mladeniških grl.

Letno zborovanje „Slov. krščansko-socialne zveze“.

Na istem prostoru se je vrnilo tudi
 letno zborovanje „Slov. kršč. soc. zveze“, ki
 je pa moralo biti le kratko. C. g. Luka
 Smolnikar je poročal o uspešnem
 „Zvezinem“ delovanju, ki šteje sedaj že 80
 društev. Pozival je zborovalce, naj v vsaki
 hribovski vasi ustanove društvo, potem bodo
 še bolj narastle naše čete. Kaj vzmore orga-
 nizacija, vidimo danes pred seboj.

Ljudska izobrazba.

O tem je občirneše govoril dr. E v-
 gen Lampè. Predlagal je, naj „Slov.
 kršč. soc. zveza“ osnuje v Ljubljani sre-
 dišče, ki naj otvori osrednji socialni kurz,
 v katerem naj bi se izobraževali mladeniči
 iz cele domovine in se tako vzgajali za vo-
 ditelje. Vsako društvo osnuj v svoji sredi
 socialni osek. Niti pedi svoje zemlje ne
 odstopimo več tuju.

Pri volitvi odborov so bili izvoljeni do-
 sedanji odbori.

Odhod z Brezja.

Po končanih shodih je igrala godba pod
 večjim vodstvom gosp. Vlasaks. Nato
 je bila v cerkvi zopet kratka pridiga, ki jo
 je imel preč. g. prelat Flis v slovo onim
 romarjem, ki so imeli potem domu oditi. Po
 pridigi so bile pete litanije v Marijini kapeli,
 ki jih je imel z asistenco č. g. J. Novak,
 dekan radoliški. Mogočno je donel po cerkvi
 iz moških grl odjev: Zapijmo na glas —
 Mariji na čast. Potem so se Kranjci veči-
 noma poslovili od Matere božje in odšli
 proti domu.

Stajarci pa, in tudi nekaj drugih, so še
 ostali. Bilo jih je še vedno za eno polno
 cerkev. Ob osmih zvečer je imel tretjo pri-
 digo č. g. Martin Medved, župnik iz La-
 porja. V svojem navdušenem govoru je raz-
 ložil mladeničem in možem nauk o brezma-

dežnem Spočetji Marijinem ter jih vspodbujal, naj brezmadežno Kraljico iskreno častijo in zvesto posnemajo njeno čisto brezmadežno življenje.

Zdaj bi bila imela biti procesija z lučicami, a ker je ravno tačas precej močno dež lil, smo peli v cerkvi pri velikem oltarju lavretanske litanije, ki jih je imel č. gospod Gomilšek. Po končanih litanijah je pa vendar dež toliko ponehal, da smo jo ubrali z lučicami v roki okolu cerkve, pevajoč najprej lavretanske potem pa litanije Jezusovega Srca. Line v zvoniku in zidovje samostanskega vrta je bilo med tem lepo razsvetljeno; na vrta samostanskem pa so spuščali v zrak rakete. Po gorah pa so se pokazali svetli kresovi v dokaz, da tudi oni mladeniči, ki niso mogli na shod, čujejo nad usodo domovine. Posebno lepo sta se videla kresova kroparskega in kamnogoriškega delavstva. Počasi so odhajale mladeniške čete z Brezij. Danes jutraj so odšli Štajerci na Bled, kjer so bili prisrčno sprejeti.

Vtis prvega dne.

Vse se je izvršilo v najlepšem redu. Nekaj izrednega je, ako pri toliko množini ne pride na primeroma tako težavni in dolgi poti do prav nobenega nereda. In tu smo videli, da so naši mladeniči dobro vzgojeni, razumni in pametni, trezni, zmerni ter tudi — zdravi in močni. Kar se pri liberalcih še nikoli zgodilo ni, če jih je bilo deset skupaj — od vseh teh tisočev ni bil nobeden pijan, nobeden ni opešal, ni bilo niti najmanjšega neopozumljenja. Vsi so bili bratje in prijatelji, so govorili kakor stari znanci, če so se tudi prvič videli v življenju. Posebno nas pa veseli, da so si naši bratje Štajerci s tako ljubermijo ogledovali lepo kranjsko zemljo. In ko smo slišali na Brezjah in v Ljubljani toliko navduševalnih govorov iz ust štajerskih mladeničev, ko so nam ti bodoči narodni voditelji zatrjevali, da bodo skupno z nami na podlagi naših vzorov delovati za blagor ljudstva — tedaj smo z veseljem pozdravljali zarjo nove dobe, o kateri bodo izginile meje, ki nas ločujejo, ko se bomo vsi Slovenci tudi politično in gospodarsko še bolj približali in organizirali ter stali proti sovražnikom kakor ena, dobro disciplinirana armada, katera se več ne da razdvojiti in premagati.

Mladeniči nam kažejo pravo pot naprej. Vseslovensko združevanje mladeničev nam je porok za to, da gremo nasproti novi dobi, katere geslo je: združene in organiziranje vseh naših sil po načelih krščanske pravičnosti in narodne brambve v eno veliko, mogočno telo. Kakor raste ta armada po številu, tako raste tudi po notranji sili, kajti ta društva so postala že sedaj slovenska kulturna ogrjeišča v vseh krajih domovine, v sredšču kakor ob mejah.

Kdor je slišal lepe in vnete besede štajerskih mladeničev, ki so se glasile kot slovesne prispege k temu našemu praporu, ta mora biti prepričan, da vstaja nova, mlada sila, lepa kot mlad in močna kot mladost

Na Bledu

V torek jutraj so prelepo sklenili Štajerci svoje romanje k Materi na Brezjah

Po slovesni sv. maši ob polu 4. uri, med katero je bilo skupno sv. obhajilo mož in mladeničev, se je v posebno navdušenem govoru poslavljaj č. g župnik Fr. Muršič iz Frama od Marije Pomagaj Vnemal je romarje, naj odslej hodijo za Marijinim vzgledom, naj zlasti posnemajo Marijo v nje trdni živi in stanovitni veri v Boga in odložijo vsak strah pred svetom. Nato so se Štajerci ginljivo poslovili od Brezij in v najlepšem vremenu odkorakali na Bled.

Iz okolice je privrelo mnogo ljudstva pozdravljat brate. Ojzani smo tudi mnogo okoliških županov. Prekrasen je bil prizor, ko so se prepeljavale čete po jezeru na otok. Vse jezero je bilo posejano z ladjami, v katerih so plaplale v čistem gorenskem zraku društvene zastave. Pesmi, Mariji v pozdrav, so se glasile med vzdržjo na otok iz stoterih in stoterih grl. Toliko moštva, kakor tedaj, še nikdar ni bilo na en dan na blejskem otoku. Na povratku z otoka so na jezeru pevci navdušeno prepevali »Hej Slovani!« in druge narodne pesmi.

Najkrasnejše vreme je poveljevalo slavnost Nebo okolu Triglava je bilo čisto kakor ribje oko. Zdelo se je, kakor bi si Triglav v pozdrav slovenskih Štajercev nadel svojo najlepšo obleko, katero sicer jako skopo skriva. Ni čuda, če je bilo v tako krasni naravi vse veselo, vse navdušeno in če so se Štajerci le težko poslavljali od biserne slovenske zemlje, ki je ravno tako njihov, kakor naš.

Na otoku je govoril cerkveni govor č. gospod župnik Zabukovec z Javenic. Govoril je res ognjevito, da so ga Štajerci poslušali z vso pozornostjo. Kot so hrabre Blejke ob dohodu Francozov s svojim junaštvom obvarovale blejsko Mater božjo oropanja nje zakladov, tako naj slovenski mladeniči in možje z vsem junaštvom branijo najdražja zaklada našega našega naroda: sv. vero in besedo materino, da nam je ne vzame sovražnik. Naši mladeniči in možje naj bodo posnemovalci današnjih godovnjakov, naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda v nji dvojni ljubezni do Boga in domovine, naj bodo sami apostoli pravega krščanskega in domoljubnega mišljenja, življenja in delovanja med nami.

Dohod slovenskih štajerskih gostov v Ljubljano.

Posebne važnosti je bil dohod štajerskih izletnikov v središče Slovenije, v belo Ljubljano. Mladeniči in možje od najskrajnejših slovenskih mej hoteli so si ogledati slovensko Ljubljano, da se navdušijo ob bratskih prsih za nadaljne boje. Zanimanje za dohod Štajercev je bilo po Ljubljani splošno. Katoliško narodni Slovenci so pokazali, da se zavedajo pomena slovenskega središča, in so storili, kolikor je bilo v njihovi moči, da napravijo dragim gostom bivanje v Ljubljani prijetno. Na peronu in pred južnim kolodvorom nabralo se je po polдне na stotine občinstva. Zastopani so bili častno vsi sloji. Ob pol 4. uri je pridrdral prvi posebni vlak s Štajerci. Društvena godba je igrala »Naprej zastava Slave«, klobuki so vihrali v zraku v pozdrav in gromoviti »Živio!« klici so doneli po peronu, gospe in gospodičine so pa me-

tale šopke na slovenske fante in može, ko so stopali iz vozov. Društvene zastave iz Ljubljane in St. Viša so se klanjale gostom v pozdrav. Kmalu je pridrdral tudi drugi štajerski posebni vlak, istotako prisrčno in navdušeno pozdravljen. Gostje so videli, da stopajo v slovensko glavno mesto, med svoje somišljenike in prijatelje, Štajerci so razlili prekrasne svoje društvene zastave, potem pa se je vršil pozdrav na stavracijskem vrta.

Državni in deželni poslanec g. Frančič je pozdravljaj udeležence imenom katoliško-narodnih Slovencev. Povdarjal je, da nas vežejo isti nameni in cilji, kakor mile g ste, ki prihajajo v osrčje slovenske zemlje. Ko so se poklonili najboljši zaščitnici slovenske zemlje, niso pozabili čiskati tudi bele Ljubljane. Zahvaljujemo se za ta bratski čisk. Se ce nam kipi radosti ob dohodu tako mogočnega krdele slovenskih fantov in mož, ki so pripravljani na žrtve za domovino in ki so si uravnavali svoje življenje po nepozabnem slovenskem dušavnem velikanu, šk fu Slomšku, ki je zaščitaj, kako ravnaj slovenski Štajerec, da si ohraniš svojo zemljo: »Zvest Bogu, zvest domovini svoji«. Gledali ste danes čvrste, skalnate naše gore — ne razrušeno bodi tudi naši domoljubje, kakor so skale teh gora. Vsek bodi ponosen, da je sin zemlje slovenske! Ako bomo tako delali, potem pa smemo reči: Narodni nasprotniki, zaman so vaši upi, ta zemlja bo ostala last matere Slave! Bratje s Štajerskega, svoja srca vam poklanjamo v dar. Vedno hočemo stati ob vaši strani. — Dobro došli!

Govor so skoro pri vsakem stavku prekinili mogočni pritrjevalni »živio« klici, a ko je g. poslanec z znano svojo mladeniško navdušenostjo izgovoril zadnji stavek, tedaj so v marsikaterem očesu zaiskrile se solze, in dolgo časa je gromelo: »Živio!« »Živio!« »Živio!«

Godba je sasvirala »Mladeniško budnico«, potem je pa gospa Medenova izpregovorila pozdrav:

Pozdravljamo vas srčno, slovenski mladeniči, ki prihajate k nam od Matere Božje, kjer ste sklenili neomajljivo zavezo, da boste ostali vedno zvesti idealom krščanskega slovenskega naroda.

Me slovenske žene in dekleta, združene v »Krščanski ženski zvezek«, pa pozdravljamo vas, značajne in krepke mladeniče, ter vam kličemo:

Ohranite v svojih srčih vedno ta se mena vere, upanja, ljubavi in stojte krepko v brambo vere in domovine. Slava slovenskim krščanskim mladeničem!

Zahvaljeval se je imenom došlih gostov neutrudni voditelj mladeničev g. F. S. Gomilšek:

Bratje Slovenci! Včeraj smo bili pričva vaše iskrene ljubezni do nas, ko ste nas na Brezjah vsprejeli tako veličastno, tako prisrčno. Danes jutraj smo v najkrasnejšem vremenu pohiteli na Bled obnudovat biser slovenske zemlje, zopet vsprejeti in pozdravljani kot bratje. In sedaj, ko prihajamo v belo Ljubljano, v slovensko prestolnico, v priznано središče celega slovenskega naroda, da si ogledamo največje slovensko mesto, da se ob pogledu na slovenski značaj Ljubljane znova navdušimo, nam od vseh strani

hitite, ljubi kranjski bratje, nasproti in nas vsprejemate z odprtimi srci in rokami. Naša srca so ganjena ob dokazih tolike vaše ljubezni do nas, zato ne morem najti besed, ki bi bile primeren izraz n šega veselja, naše navdušenosti pa tudi naše hvaležnosti, zato pa vam v odzdrav kličem iz dna srca: Katališko-slovenski bratje, Bog Vas živi!

V vzornem mestu se je razstava sprevela v mesto. Nad 1600 mladeničev in mlajših je korakalo v mesto, na delu jim društvena godba in društvene zastave. Ta dan v mesto je bil res imponozna in je pričal ljubljancem kolik je moral biti šele t. b. r. na Brezjah. Sprevid je šel po Dunajski cesti, skozi Prešernove ulice, na Marijino trg skozi Spitalske ulice. Pred škofijo, mimo Vošnjakovga spomenika pred mestni dom. Tu se je sprevod ustavil. Ljubljansko ognjegasto društvo je tu pod poveljstvom svojega načelnika g. L. u. d. Stricija pokazalo gostom, kako deluje v slučaju požara, ter je izvršilo z izredno hitrostjo primerno vaje, kar je vzbujalo občno pozornost in občudovanje nad t. č. n. m. poslovanjem. Učležniki so se z gromovitimi živica klic zahvalili ognjegastem in njihovu načelniku. Razdeljeni v posamezne oddelke so si g. stje nato ogledali ljubljanske znamenitosti, ter bili: polni hvale o lepoti Ljubljane.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranja politika.

O notranjih zadevah je pri nas kar potihnilo. Vse je pri starem. Čehi so sklenili ostati pri obstrukciji in če le mogoče vreči ministrskega predsednika Kerberja z ministrskega stolčka. Kar zadeva zunanjo politiko, še sedaj niso sklenili trgovinskih pogodb s sosednjimi državami, ker stavijo države previsoke pogoje. Tako veljajo za Italijo in Nemčijo še stare trgovinske pogodbe.

Povišanje cesarske plače na Ogrskem.

Cesarska plača z naša sedaj v obeh državnih polovicah 18.600.000 K. Sedaj pa sta obe vladi predložili zbornicama predlog o povišanju plače v vsaki polovici za dva milijona kron, češ da je ta vsota že 30 let vedno enaka, med tem ko se je že vse podražilo in je zraven še cesarska družina narastla za 30 oseb, od katerih vsaka dobi 100.000 K plače. Na Ogrskem plačujejo za ogrski dvor zraven tega še 720.000 K. — Ogrski državni poslanci se upirajo povišanju, in dasi že delj časa premlevajo, vendar še niso ničesar sklenili. Liberalci bi bili za to, narodnjaki pa so proti temu: Kaj bo iz tega, bomo videli prihodnjič.

Kako raste novodobno ajdovstvo na Ogrskem.

Odkar je na Ogrskem pripuščeno, izdajati se za brezverce, to je tega sedem let,

je že 110.600 otrok, rojenih od krščanskih staršev, ostalo brez krsta, in 53.200 parov ni bilo cerkveno poročenih. Število zakonov, sklenjenih med judi in brezverci, je poskočilo v teh sedmih letih na 2000. Od 1. 1896 je postalo in se dalo vpisati 17.020 ljudi za brezverce. Leta 1902. so 4470 zakonov ločili, v zadnjih treh letih znaša število zakonov, ločenih pred državno oblastjo, 12.049. Največ brezvercev je postalo iz protestantov. Tudi sedanji ministrski predsednik Tisa je protestant, a je nasprotnik brezvercev.

Pokvarjenost na Francoskem.

Kako je na Francoskem vse pohujšano, kažete nam ministrski predsednik Combes in njega sin Edgar, o katerih so pisali brezverski listi, da so ju hoteli menihi kartuzijanci podkupiti z dvema milijonoma, naj bi bil njihov red še nadalje priznan od države, da bi ne bil pregnan iz države. Da bi se stvari prišlo do dna, se je izvolila posebna komisija, ki bi to reč preiskala. Pa kaj se zgodi? Dognali so, da je Edgarček mešetaril pri patrih, naj bi dali en milijon naprej, ako hočejo dobiti priznanje od države. Patri se seveda niso zmenili za Edgarčkovo mešetarenje, in so rajši šli po tisti poti, koder drugi menihi, namreč v pregnanstvo. Zgled pa kaže, kako podkupljive so prve vladne osebe na Francoskem, ki rohné zoper sveto Cerkev.

Hudi upori na Javi.

Niderlandski podložniki na otoku Javi, ki leži tam zadaj za Azijo, so se proti koncu julija uprli. Vojaki so se zagnali nadnje in jih premagali. Zadali so jim sledeče rane: 432 je bilo mrtvih, med njimi 124 žensk in 88 otrok; ranjenih je bilo 54 vstajnikov, 7 vjetih. Niderlandci sami so imeli izgub: ranjen poveljnik, nekaj častnikov in 13 mož. Čez 3 dni pozneje so se jim podložni iznova uprli, a so jih zopet premagali. Tedaj so imeli 654 mrtvih, med njimi 186 žensk in 30 otrok, ranjenih je bilo 49. Niderlandci so vjeli pri tej priložnosti 280 vstajnikov. To so bili hudi upori, ali divjaki se dadó kmalu upokojiti, ko vidijo, da ne gre drugače.

Svetovna razstava v Šent-Lof v Ameriki.

V mestu Šent-Lof (St. Louis) so odprli letos velikansko razstavo, kjer se morejo videti imenitosti sveta. Vsaka država kaže svoje izdelke, svojo umetnost, znanost in napredek. Tam se vidi, kako je svet danes napredoval, koliko premore človeški duh, ki izumi vsakovrstne umetnine. Zraven resnih reči se kažejo tudi šaljivi prizori, ki napravljajo ljudi židane volje. Med drugimi

se kaže na tej razstavi tudi neki burski general, ki je sedaj izgnan iz doma in se ne upa drugače preživiti. Ljudje prihajajo iz vsega sveta na razstavo in ogledujejo čuda človeških zmožnosti. Vendar bodo tisti, ki so to reč napravljali, zelo tepeni, ker vsa stvar preveč velja, in ker je razstava po ameriški šegi ob nedeljah zaprta, tako do nje ne more veliko ljudi, ki bi drugače prišli. Pri razstavi je imela stroške tudi država, ki bo neki zarubila skoro polovico dohodkov. Velike svetovne razstave so bile pri nas že tudi na Dunaju, pa manjše tudi v Ljubljani.

Rusko-Japonska vojska.

V Mandžuriji — Japonci prodirajo.

Na suhem v Mandžurski deželi se še ni nič kaj presukalo. Japonci marširajo v treh črtah pod tremi poveljniki proti mestu Liojanu, kjer stoji ruska glavna sila pod Kuropatkinom. Japonci so svoje prejšnje načrte čisto izpremenili in jim je sedaj do tega, da bi potolkli Kuropatkinovo vojsko v Mandžuriji. Prelaze, ki vodijo do mesta, so že zavzeli, kar pa ni bila ravno umetnost, ker jih Rusi niti resno branili niso. Rusi se prodirajočim Japoncem čisto umikajo, sicer počasi in previdno, najbrž mislijo Japonce zadržavati in jih odvrčati od glavne bitke na suhem. Drugi zopet poročajo, da se bodo spustili v boj. Kaj je prav, je težko reči, pravih vednosti pa nimamo, ker svojih načrtov noče izdati nobena država. Japonci korakajo brez topov, ker jih ne morejo prevažati čez gorovje. Japonsko bojno moč cenijo na 80 do 100 bataljonov. Kjer se prelazov, ki so jih poprej imeli Rusi v oblasti, polastijo, jih vtrdijo in močno zastražijo. Posamič se manjši oddelki vedno po malem bijejo. Izgub je tuintam dosti. Kakšen kruh bo iz te moke, se bode pokazalo sedaj, ko je prišel v Mandžurijo novi vrhovni poveljnik skupnih japonskih armad, maršal Ojama. Kako se je spravljal na bojišču, o tem se poroča: Iz glavnega japonskega mesta Tokia je odšel 6. julija v spremstvu generalov Kodama in Tukušima in z mnogoševilnimi spremljevalci. Na kolodvoru ga je ljudstvo živahno pozdravljalo. Zraven so bili tudi poslanci drugih držav. V Mandžurijo je prišel maršal Ojama že 11. julija. Japonci so mislili končati vojsko v Mandžuriji vsaj pred deževno dobo, zakaj ob takem času je nemogoče veliko prodirati. Sedaj je pa ta deževni čas že tukaj, Japonci pa imajo do Liaojana še tri tedne hoda, če bi jih ne zavirala nobena zapreka. V Liaojanu mislijo pograbititi bogate zaloge. Prodirati jim kaže tudi proti mestu Dašičao, odkoder pelja želez-

nica prot ruski glavni vojski. Ta del Mandžurije je najrodovitnejši in najbolj gosto obljuden. Akoravno je v tem deževnem času pot slaba, je v teh krajih še vseeno najboljše prodirati. Dosedaj so dobivali Japonci svoj živež po morju, odkar pa so jele ruske ladje strašiti po morju, si Japonci ne upajo pošiljati živeža za svojimi vojaki, ampak ga le-ti dobivajo kar v Mandžuriji. Ako bodo pa kar naprej prodirali v sredo dežele, ga jim bo zmanjkalo, če jim ga ne bodo pripravljali Kitajci, ki so skrivni zavezniki japonski.

Kako se godi Rusom na suhem?

Rusi morajo sedaj čakati na Japonce, ki jim gredó naproti v Mandžuriji. V tej deževni dobi se jim godi boljše nego Japoncem, ker se njih čete nahajajo v tistem delu Mandžurije, ki je najbolj bogat in ki ima najboljše hiše. Tako bodo Rusi lahko precej svojih vojakov spravili pod streho. Pokrajina je bolj gosto naseljena kakor so slovenske pokrajine. Zraven tega se nahajajo velika mesta kakor Niučvan, Liaojan, Mukden; tudi imajo Rusi železnico in cesarsko veliko cesto, ki pelja notri skoro do Koreje. Po cesti in železnici se pa še dá kaj naprej spraviti. Ako bi pa bili obe porušeni in raztrgani od dežja, bodo pa plavili z ladjami po reki Liao in bodo imeli prav dobro zvezo. Rusi so vsa živila obdržali v Mandžuriji in tako so tudi glede tega bolj poskrbljeni nego Japonci.

Japonci oblegajo Port Artur.

Medtem ko se potegujejo Japonci, da bi na oni strani vzeli Liaojan in se spustili s Kuropatkinom v večjo bitko, napenjajo na polotoku Liaotun, da bi naskočili in vzeli Port Artur. Japonci se polastevajo griča za gričem in jih utrjujejo s težkimi topovi. V brodišču Daljnem so izstopili že vsi topničarji, ki bodo oblegali trdnjavo. Blizu trdnjave, okoli in okoli po gričih nastavlajo topničarji topove ter streljajo na mesto in na brodišče. Dosedaj so zasedli Japonci že skoro vse važne kraje po okolici. Imajo že tudi razpostavljenih okoli 200 topov po gričih. Dne 9. julija so dosegli Japonci precejšen uspeh. Dve japonski četi sta zavzeli severni del Takušanskih gor, ki so samo 5 km. oddaljene od Rusov. Od tam bodo Japonci z uspehom streljali na ruske utrdbe, ki so zunaj mesta Port Arturja. Dne 11. julija so zasedli Japonci drugo utrdbo, ki je prva utrjena točka pred Port Arturjem. Nad port arturskimi griči se vzdiguje cel dan dim streljajočih topov. Med obema vojskama še ni prišlo do večjih spopadov. Hiše so spremenili v bolnišnice. Japonci se spuščajo tudi v zrakoplave, odkoder pregledujejo vojsko. — Tako napadajo na mokrem. Na suhem

pa streljajo na Port Artur iz ladij in torpedovk. Japonske ladje zelo predržno napadajo Japonci sicer počasi napredujejo, a vendar zmeraj po malem. Dne 2. julija zvečer so skušale štiri japonske torpedovke priti v portartursko luko in napadati Port Artur. Eno je opazil paznik in jo je zadel s strelom, da se je precej pogreznila. Enako se je storilo drugi. Tretji so polomili dimnike, le še zadnja je nepoškodovana zbežala.

Maršal Ojama — čuden mož.

Maršal Ojama, to je glavni poveljnik vseh japonskih armad, ki je pred nekaj dnevi prišel v Mandžurijo na bojišče, je silen čudak. Glavo ima okroglo in zabuhlo, izgleda kakor en tep. A je silo nadarjen, izobražen in odločen človek, ki mu vsako delo k rokam stoji. Lice mu je razdrapano in razrito od koz, zato je silo grdega obraza; Japonci ga kličejo za „generala gobq“. Ko so pred kakimi dvajsetimi leti Japonci še smeli počenjati s svojimi družinami, kar so hoteli, je Ojama svojo ženo, ker se mu ni prav obnašala, zaprl in jo usmrtil. Pred desetimi leti se je zopet oženil z mlado Američanko. V državnih službah se je visoko popel in bil že večkrat minister. V vojsko gre z veliko navdušenostjo.

Smrt na ladji.

Ko je bila japonska ladja „Kišiumaru“, ki je peljala celo četo vojakov na bojišče, obkoljena od Rusov, ji je dal ruski poveljnik naprosto voljo, naj se mirno udá, ali pa da bodo vsi skup potopljeni. Ali Japonci so si soglasno izvolili — smrt. Bilo je o polnoči, luna je sijala. Vojaki so se postavili v vrsto in se poigrali s puškami in meči, ter tako jemali slovo od življenja. Številke od svojih polkov so pometali v vodo. Kmalu nato so izpustili Rusi dve torpedovki, ki sta ustrelili pod japonsko ladjo. V tistem hipu so se postrelili japonski častniki po svojih sobicah. Mnogo vojakov jih je posnemalo, drugi pa so jeli streljati na Ruse. Ali ti so odgovorili s topom in s streli ter spustili še eno torpedovko pod ladjo. Ladja je bila že prej zelo poškodovana, ta torpedovka pa jo je razklala na dvoje. V desetih minutah je bila ladja pod vodo, kjer so potihnil japonskih vojakov strelji. Samo še oblak dima je plaval nad tistim mestom. Nihče ne bi bil mislil, da je ravnokar izginilo tu sedem sto ljudi . . .

LISTEK.

Môli pred jedjo!

Marsikateri dijak se privadi v današnjih srednjih šolah grde navade, da se sramuje svojih kmečkih starišev, prijateljev in znancev. A Štefančev Janez — že osmošolec — se sramoval svojega očeta v irhastih blačah in močno podkovanih črevljih. Največje veselje pa je imel takrat, ko je hitel na počitnice, ko se je spomnil, kako sta se včasih prijateljsko menila s starim očetom. Da! starega očeta je ljubil Janez z vso svojo mladeniško, še nepokvarjeno dušo. Kako pa so tudi govorili ded! Tako priprosto, odkrito, a tihem take prisrčno, s tako privlačno silo!

Bil je božični večer. Sneg je pobelil naravo, okna so že dobivala semtertja one ne ravno priljubljene slike. Ni čuda, da se je vsak rajše stisnil k peči kakor v kót za mizo. Tudi Janez in ded sta sedela drug zraven drugega.

„Povejte, oče“ ga je ogovoril Janez „kako se mora živeti, kaj se mora jesti in piti, da se doseže starost 83 let v taki čilesti in kreposti?“

„Kaj se mora piti in jesti? Ne vem! Kako sem se ravnal jaz? — Čisto priprosto! Pridno sem delal in se potil v dobrem bohinjskem podnebnju; živel vedno zmerno, žganja nisem pil razun za zdravilo. Zadovoljen sem bil z vsem, kar mi je naklonil v svoji modrosti Bog. Da pa mi je jed tako dišala in vedno dobro teknila, za to se pa moram najbrže zahvaliti mojemu dobremu očetu in materi, ki sta me naučila prositi in izprositi vedno blagoslova božjega.“

„Kako sta vas pa naučila?“

„To je bilo pa tako le: Bil sem majhen, okrogel pobič, star kakih 5 let. Vstal sem zjutraj ob 8. uri in se vsedel k peči ter čakal, kdaj prinesó mama zajutrek. Ker pa jih le ni bilo, sem pričel kričati: „Mama, mama, jaz sem lačen. Kofe!“ Tedaj je pa prišla ranjca mati — Bog ji daj dobro! — in z resnim, a milim glasom rekla: „Ali si že kaj molil?“

„Ne! bom že, ko se najem!“

„Ne, preje boš molil, potem še-le jedel.“

„Ne! ne dobiš zajutrk, dokler nisi opravil jutranje molitve in molitve pred jedjo.“

Vsled togote in trmoglavosti sem pričel kričati in zaletel sem se v mater, sem jih pričel cukati za krilo in vpiti: „Dajte mi kofe!“

V tem pa je prišel oče — večna luč naj mu sveti! — vzel mazilo dobro za otroka in me pošteno namazal. Zdi se mi, da čutim vedno bolečine, kadar se spomnim. To je pomagalo. Odmolil sem jutranjo molitev in molitev za pred jedjo:

„In sedaj prosi mamu odpuščanja! Ako ti odpusté, potem dobiš zajutrek, če pa ne, boš lačen do opoldne, da si zapomniš, da se mora vedno pred jedjo moliti“, je dejal oče.

Dobra mati mi je takoj odpustila in mi sama prinesla zajutrek. Strogost očetova in

materina sta me privadili, da sem od tedaj vedno opravljal zvesto svoje vsakdanje molitve, zlasti pa molitve pred jedjo in po jedi. In danes sem svoji dobri materi in skrbnemu očetu iz srca hvaležen, ker prepričan sem, da mi je gotovo pred vsako jedjo prošeni

blagoslov božji podelil tako visoko starost

„Tudi jaz hočem od sedaj naprej še bolj vestno opravljati svoje vsakdanje molitve“ je odvrnil dobri vnuk Janez. — ve —

Razgled po domovini.

Ljubljanski knezoškof slovenskim mladeničem. Prekrasno vspeli vse-slovenski shod krščanskih mladeničev je vsem prijateljem katoliško-narodnega gibanja med Slovenci prinesel veliko veselje. Največ pa gotovo prve mu mladino ljubju na Slovenskem, prevzornemu ljubljanskemu knezoškofu, ki že nekaj let sem z vso svojo apostolsko gorečnostjo in ljubeznijo deluje za versko-narodno probujanje slovenske moške mladine. Izraz tega veselja je sledeče pismo, poslano uredništvu „Domoljuba“:

V Gornjem Gradu, dne 18. julija 1904.

Mladeničem. Brzjojavka mladeničev zbranih na Brezjah me je posebno ganila. Ravno mladeniči me najbolj skrbite, ker vam ravno v najlepših letih toliko nevarnosti preti, da se v Vašem srcu zamori vsa plemenitost in na mestu svete navdušenosti vsplamti v njem ogenj hude poželjivosti. Na Brezjah pa ste si pred altarjem prečiste Device ljubezen do krščanskih idealov vnovič zažgali, skusili ste blaženost čistega, svetega, plemenitega veselja in se polni svete navdušenosti vrnili na svoj dom. Mladeniči, hajd v izobraževalna društva, pa tudi v Marijine družbe, da si ohranite sveti ogenj vžgan v srcih svojih na Brezjah in da s njim tudi tovariše svoje v nemate. Daj to dobri Bog po priprošnji prečiste Device Marije!

† Anton Bonaventura,
škof.

O vseslovenskem shodu krščanskih mladeničev poročamo na uvodnem mestu zato tako obširno, ker se nam zdi vredno, da o tem prevažnem shodu izvedo vse podrobnosti tudi tisti mladeniči, ki se shoda niso mogli udeležiti. Prihodnjič prinesemo sklep tega popisa in znameniti govor voditelja štajerskih mladeničev, g. Gomilška, o mladeniški organizaciji. Tudi nekatere druge stvari, ki so z mladeniškim shodom v zvezi, še pridejo na vrsto. Natančen popis tega shoda pa izide tudi v letošnjem „Koledarčku“, ki ga izda jeseni „Slov. kršč. socialna zveza“,

na katerega že danes opozarjamo vse prijatelje mladeniške organizacije.

Umrl je g. Josip Pohar, bivši bogoslovec v Ameriki, v Begunjah na Gorenjskem. Prišel je v domovino, kjer ga je dohitela smrt. N. v m. p.!

Imenovan je č. g. Anton Jarc, doslej namestni gimnazijski učitelj v Ljubljani, za župnega upravitelja na Savi.

Umirovljena sta vsled svoje lastne prošnje: realčni profesor veronauka na tukajšnji realki, č. g. J. Gnezda, in župnik v Smedniku, č. g. Janez Karlin.

Velika sokolska slavnost se je vršila dne 17. t. m. v Ljubljani. Slovenski sokoli na čelu jim znani dr. Tavčar so hudi nasprotniki katoliško-narodnega gibanja; zato so naši somišljeniki le od daleč gledali to slavnost; pač pa so iskreno pozdravljali mnogobrojne slovanske goste.

Četrtni snopč „Vojske na dalnjem vzhodu“ je izšel te dni in se razposlal naročnikom.

Notranjske novice.

— V Klenku, vasi šempeterskejših duhovni je na Pivki, so obhajali 3. t. m. izvanredno slovesnost. Zakonski Tomaž Česnik, Mezgec in njegova žena Uršula, rojena Smerdel sta imela v sredi svojih mnogih sorodnikov svojo zlato poroko. Dne 31. januarja l. 1903 je že minilo 50 let, kar sta bila poročena. Krepka in čvrsta na duhu in telesu, sta se podala oprta na lepo ozaljšane palice v cerkev, da se z vsemi svojimi spodobno zahvalita Vsemogočnemu za vse prejete dobrote in milosti v težavnem zakonskem stanu. Vsem udeležnikom je radosti solzilo oko in tudi vsa okolica se je radovala ob nenavadno obilni vdeležbi te redke svečanosti. V trajen spomin še poznim rodovom se je dala vsa družba tudi naslikati, da bodo zrlj njo tudi še sorodniki v daljni Ameriki. Čuje se pa, da bode gospod Šeber, fotograf v Posojini sliko priobčil še celo v nekem nemškem listu, da bode vedel tudi tuji svet, kako obhaja v stari nošnji svojo zlato poroko — skromni Pivčan. Imenitno je, da sta živa tudi še drug in družica (očarin in spletenka jima pravijo tu) tega srečnega za-

kona. Dal Bog, da se vidijo še ob demantni poroki vsi!

— Kako je Notranjec vjel — juda Nekod na Notranjskem si je naročil posestnik slamoreznico. Takrat je bil pa dotičnik zajedno tudi še župan. In kot tak dob vprašanje od tvrde, če se mu sme toliko zaupati. Presenečenje je bilo veliko. In jud je dal v opravičenje svojega postopanja slamoreznico takoj ceneje za — 10 kron. Pač tudi čast včasih dobro služi.

— Ob Pivki na Notranjskem je leto vsa letina tako izborna kazala, da kaj takega ljudje ne pomnijo. Sedaj bi nam pa utegnili suša pokvariti to krasno upanje. Da bi dobili kmalu hladnega in mirnega dežja, vročina je neznosna.

— Naprednost „Narodovcev“ v Postojini je že tolika, da tekmujejo ne le z „gospodi“ in zdravniki, ampak celo že kar od daleč z porodniškimi babicami. Najlože ti modrijani znajdejo še to, da človek izhaja iz — trakulje. Gorje opicam! Še imajo najbrže prekratka grla za požiranje liberalnih neumnosti in pokušanje vinske kapljice.

— „Slovenski Narod“ „lepo“ piše. On ni samo list za norce, ampak tudi list za svinjarje. Za vzgled priobčimo narodov dopis iz Postojne. Glasi se takole: Iz Postojne: V našem farovžu in v Marijini družbi vladala je zadnji čas velika žalost. Mlada, zala hčerka našega mežnarja bila je hudo bolna. Vsem se je smilila. Kako rada bi bila šla na božjo pot na Brezje, a bolezen ji tega ni dopustila. Imela je trakuljo, ki je naši Marijini devici povzročala neskončne bolečine. Danes ponoči postalo ji je tako slabo, da so poklicali „gospoda“ in zdravnika. Vse je že mislilo, da se bliža njena zadnja ura. Toda, glej čudo! Ko prideta „gospod“ in zdravnik, najdeta pri njej ravno rojenega krepkega fanta. Žalost „gospodova“ spremenila se je v grozo in srd... Ves čas je verjel svoji „devici“ in jo pomiloval, zdaj pa ta sramota! Kakor slišimo, mislijo razpustiti tukajšnjo „družbo Marijinih devic“. „Z Bogom in Marijo, za katoliško — —!“

— Namen tega dopisa je gotovo norčevati se iz Marijinih družb, med svoje lahkoverne bralece pa vreči zopet novo novo o duhovnikih.

— **Laži v tem dopisu.** Laž je, da je v Marijini družbi vladala velika žalost, ker Marijine družbe v Postojni sploh ni. Laž je, da bi bila ta „devica“ rada šla na božjo pot na Brezje, ker je znano, da je ista devica imela vsa druga pota okolu liberalnih gospodov, kjer je tudi traku kuljo vjela. Laž je, da so poklicali „gospoda“, ko ji je postalo slabo, torej je tudi laž, da sta zdravnik in „gospod“ našla pri njej krepkega, ravno rojenega fanta. Laž je tudi, da se je „gospodova“ žalost spremenila v grozo in srd, ker nobenega gospoda ni bilo zraven. Laž je, da je „gospod“ ves čas verjel svoji „devici“ in jo pomiloval, ker nobeden naših gospodov ni nikdar govoril ž njo. Laž je, kakor je razvidno iz vsega, da mislijo razpustiti „družbo Marijinih devic“, ker se družba razpustiti ne more, če je ni. Resnica je pa tale: „Z Bogom in Marijo, zoper liberalno farbarijo!“

— **Tale dopis nam daje mnogo naukov.** Uči nas najprej, da list „Sl. Narod“ ne more biti za resne može. Ali se bodo resni može res pustili imeti za norce? In za norce ima vse bralce, če jim v enem samem dopisu nakopiči toliko laži. Uči nas, da hoče in se trudi ta list prinašati svinjarije in če jih ni, se jih pa izmisli. Ali je pa v korist narodu slovenskemu, če ga pitajo s takim umazanim berilom? Ali se ne bi moral sramovati resen mož, še bolj pa resna žena vzeti tak svinjarski list v roke? Ali ni opravičen sklep: Gliha vkup štriba, če vidimo celo mlade ljudi prebirati ta umazani list? Uči vas, kako ste lahko-verniki! Da, v tem dopisu spoznate vse laži, ker je iz vaše bližine. Vse pa verjamete, če prinese istotake lažnive dopise iz tujih krajev.

— **Kdo je to pisal?** Ja, vi bi radi vedeli! Imena za sedaj še nečemo povedati. Mož bo pa najbrž sam skrbel zato, da nas bo prisilil. Samo, škoda, da je naš „Domoljub“ prepošten list, da bi mogel in hotel prinesiti njegovo življenje. Za danes rečemo le toliko, da je že ričet jedel in da bi si vi bralci tiščali ušesa, ko bi vam le par črtic navedli iz njegovega svinjarskega življenja. Zato: „Pametni bodite in „Narod“ proč vrzite.“

— **Sadovi „Slov. Naroda“.** V Trnju na Pivki je nekdo vrgel pred nekaj dnevi ob 1. uri po noči kamen v okno tamošnjemu g. kuratu. Kdo podivja ljudstvo?

— **Lep pogreb** je imela 72letna Betina Vahter v Postojni. Devet duhovnikov jo je spremljalo na zadnji poti. N. v. m. p.

— **Valentin Margon** iz Trnja, o katerem smo poročali, da so ga prijeli zaradi tatvine, je dobil 6 let težke ječe. Bil je velik ponočnjak, za popivanje mu je bila nedelja prekratka, pred 4. leti je med procesijo sv.

Rešnjega Telesa mlaje podiral. Vsi so veseli, da je v luknji, ker imajo sedaj mir po noči.

— **Zabavljač.** V vasi K. je na sv. Petra in Pavla dan liberalni krčmar zabavljaval čez mladeniški shod na Brezjah. Bolelo ga je, češ da bodo preveč zapravili. Da pa pri njem pijejo kar cele noči, to je pa prav. O tem krčmarju tudi čujemo da ga toži nekdo kar za 16.000 K. Prav je zabavljaču!

— **V Kamniku** pri Preserjih je 8. t. m. pogorel kozolec Martina Reparja. Ker je bil kozolec poln sena, žita in vozov, je škoda precejšnja.

— **Cerkveni tatovi polovljeni.** Tatovi, ki so pokradli cerkve na Harijah in v Košani so bili: Anton Čepirlo star 26 let, Karol Smerdu 26 let in Anton Perko 34 let star.

— **Vtopila** se je 4letna hčerka Setnikarjeva v Polhovem Gradcu.

— **Suša na Vipavskem.** Od drugod čujemo o povodnjih, pri nas pa vlada že precej časa občutna suša. Okoli in okoli nas grmi in dežuje, od nas pa prežene burja vse oblake. Ako ne bo skoraj dežja, bo to jako slabo za vinsko trto, ki sedaj tako lepo kaže, da malokatero leto tako. Pa upajmo in molimo, da nam Bog skoraj pošlje blagodejne rose. —

— **Cerkveni ropi.** Vedno čujemo o groznih novicah, da so tuintam vlomili v cerkev in odnesli sv. posode s sv. Rešnjim Telesom vred. Vrnega kristjana je kar groza, ko sliši o takih grozodejstvih, ki kličejo strašno božjo kazen na zemljo. Pa da bi vsaj sveto Rešnje Telo pustili in ga ne odnesli! Zakaj pa ravno sv. R. Telo vzamejo s seboj, nam pojasni to le: Nek paznik, doma iz Vipavskega, je vprašal hudodelnika, ki je bil zaprt v ječi, ker je svoje dni pomagal krasti v cerkvi na Gočah: „Ali bi še katerikrat hotel iti krast na ta način?“ „O še, pa samo tje, kjer bi se dobilo vrednosti za kakih 1000 fl., drugače se ne spleča. Ko smo zadnjič kradli, za posode nismo dobili kaj prida, največ smo dobili za sv. Rešnje Telo.“ Komu so ga prodali, ni povedal hudodelec... Komu so ga prodali? Prostožidarjem ali pa židom; in kako se je tam godilo Kristusu, si lahko mislimo. Ali ni to grozno in strašno? Zato pa vas prosim, kristjani, ki ste še dobri, ki še ljubite Jezusa, idite večkrat k sv. obhajilu in prejmite Jezusa vredno, da vsaj nekoliko zadostite za satanske krivice, ki se mu godé in da potolažite njegovo opravičeno jezo, da nas ne vdari in nas ne pokonča.

— **Občin. volitve v Št. Vidu pri Vipavi** so se završile z „zmago“ liberalne stranke. Pri prvi volitvi je zmagala naša stranka. Te volitve pa so bile ovržene in sicer na podlagi nerésničnega poročila županovega na deželni odbor, češ, da so naši ljudje zoper županovo voljo usilili enega svojih mož v volilno komisijo. Da je liberalni župan de-

želni odbor v resnici „nafarbal“, je sam priznal sedaj pri drugih volitvah. Eden naših mož ga je vprašal: „Ali niste sami dovolili, da sme biti g. Premru v komisiji?“ „Dá, sem dovolil, sem!“ In to je izjavil župan vpričo več naših mož in vpričo g. komisarja samega. In s tem je javno priznal, da je na deželni odbor uradno poročal nerésnico. In volitve so bile vsled tega lažiporočila razveljavljene. Pri drugi volitvi dné 1. in 2. julija se v 3. razredu liberalna stranka volitev ni vdeležila, ker je vedela, da ne prodere in tako so bili v tem razredu soglasno izvoljeni naši može. Dugače pa je bilo v 2. razredu. Tu se je vedla vsemogočna liberalna komisija, (v kateri so bili tudi „tate“ Hrovatin, po kakšni pravici, bomo že zvedeli) popolnoma po mažarsko. S surovo silo in krivico je snedla nam tri opravičene glasove, sebi pa po krivici priznala dva. Pa vkljub temu je moral v 2. razredu odločiti žreb. In žreb je priznal liberalcem 5 odbornikov, našim pa 3. V prvem razredu se pa volitve nismo vdeležili in nasprotniki so lahko izvolili vseh 8 svojih. In tako je izid za sedaj tak-le: 12 naših in 14 nasprotnih. A to še ni zadnja beseda. Vložili smo prošnjo za razveljavljenje in če je sploh še kaj pravice na Kranjskem, mora se izkazati. Naši može so skrajno ogorčeni nad toliko nepostavnostjo in vsi navdušeni za nov boj, v katerem mora zmagati pravica. — Gozdno gospodarstvo so liberalci že morali oddati naši stranki, ker so delali in gospodarili preveč „po domače“, čisto po receptu svojega liberalnega gromovnika: Liberalcem groš, klerikalcem pa knof, ali pa še tega ne. Vsaka sila do vremena... Kaj pa „general“, kaj pa „adjutant“? Svojo vlogo dasta skoraj v „štant“.

— **Kako bi bili naš „tate“ Hrovatin in še nekdo drugi skoraj postali častni občan v Črnem Vrhu nad Idrijo?** Občinska seja je bila v Črnem Vrhu nad Idrijo. Kar vstanejo oče župan in nagovoré občinske očete približno tako-le: „Zaslužni može moramo častiti, ako nečemo biti rovtarski in nehvaležni. Sta pa dva moža, prezaslužna za našo občino in ta dva sta oče Hrovatin vipavski in pa g. Rovnan Colski. Zato predlagam, da jih kot zaslužna moža počastimo in jih v znak globoke hvaležnosti izvolimo za častna občana...“ Tako so govorili oče župan in se vsedli. Zdaj pa vstane eden od odbornikov, odpre svoja usta in začne govoriti tako-le: „Oče župan, predno glasujemo za vaš predlog in podelimo tema možema najvišjo čast, katero spleh more občina komu podeliti, se usojamo vprašati vas: Kake zasluge pa imata imenovana moža za našo občino?“ In zopet so se dvignili oče župan in iz njih ust je prišlo to-le: „Tate Hrovatin je mesar v Vipavi in kot tak so kupili tu

pri nas že veliko volov in telet in s tem so spravili veliko denarja v našo občino in so torej za nas gotovo prezasluzni mož. Isto tako je g. Rovan Colski kupil pri nas že marsikateri rkelj in odpeljal že marsikateri voz oglja in s tem je dal naši občini že dosti zaslužiti, torej je gotovo zaslužen mož, torej upam da boste vsi z veseljem glasovali za moj predlog." In zopet so se vsedli oče župan... V glavo sicer liberalnih občinskih svetnikov pa je morala prav takrat prilezti nesrečna klerikalna megla in njih sicer bister liberalni duh je bil oviran, da niso mogli jasno misliti, in zato jim kar ni moglo v glavo, če kdo kupi v občini par volov in telet, ali če odpelje par voz oglja, da bi s tem toliko zaslužil, da bi se ga izvolilo častnim občanom. In predlog je na veliko žalost županovo — padel. Vendar pa upamo, da ono nesrečno klerikalno meglo skoraj prožene kak veter in da bodo naši vrli in ljubljani „tate“ Hrovatin svojim preobilnim častnim naslovom skoraj mogli dodati zopet novega: „Častni občan črnovrški“. In mi bomo prvi, ki jim bomo k temu kar najiskrenejše častitali. — Vam pa, ljudje božji, ki imate kaj denarja, kličemo: Le brž v Črni Vrh po vole in teleta pa po oglje, imeli boste lepe dobičke za svoj žep, po vrhu pa še častno občanstvo; in če se katerikrat zgodi, da falirate, redila vas bo — kot zaslužne svoje može — črnovrška občina. Torej ne more nikakor „sfaliti“.

— Ali se res več ne godé čudeži? Liberalci pravijo, da se čudeži ne godé, da to ni mogoče. Jaz pa trdim, da se godé, v dokaz temu vam precej povem velik čudež. Dijaček pride v gimnaziji v prvo šolo... Pa mu ne gré, v vednem nasprotstvu je s profesorji, nobene mu ne puste veljati, boriti se mora z dvojkami in s trojkami... Pride v drugo šolo, pa jo mora ponavljati, pride v tretjo... zdaj se pa vstavi in kar ne gré naprej in ne gré... Pa popusti dijaček nehvaležno gimnazijo in „krivične“ profesorje in gre v preparandijo... In štiri leta je sedaj vse tiho... Čez štiri leta pa stopi nekdanji dijaček v svet... in sedaj čudite se, čudom se čudite, ljudje božji... Nekdanji dijaček, katerega v gimnaziji, „ni mogel svet umeti in on ne svetá“, razume sedaj ves svet, je je svetla luč modrosti in razumnosti in daje nauke in premodre svete duhovnikom in drugim „klerikalcem“, ki so študirali najmanj dvakrat, ako ne trikrat toliko, kot on in sicer študirali z dobrim, nekateri izmed njih celo z izvrstnim uspehom... Ljudje božji, če to ni čudež, po tem pa sploh ne vem, kaj je čudež. —

— Liberallec — Kitajec. Mi „klerikalci“ lažnivca in obrekljivca sovražimo. Na Kitajskem je pa to hvalevredna lastnost brez katere Kitajec ne more živeti. Stariši se ve-

sele lokavosti in „prebrisanosti“ svojih otrok, ako opazijo, da se je otrok prav fino in prebrisano zlagal. Na Kitajskem je slepar v veljavi Zvijača in laž je prav kitajska lastnost. Kaj ni pri liberalcih ravno tako? Ali more liberallec živeti brez laži in obrekovanja? Oj kdaj bi se bil že „stegnil“ „Slov. Narod“, ako ga ne bi tako pridno „futrali“ z lažmi. Zatorej, dragi moji liberalci, svetujem Vam, idite na Kitajsko med svoje bratce, tam boste čislani, občudovani in spoštovani, tukaj vas samo sovražijo in preganjajo ti „preklicani“ — klerikalci. — Ako hoče Kitajec komu narediti posebno veselje, daruje mu mrtvaško krsto iz debelih hrastovih desk. Tudi v tem so podobni zlasti naši vipavski liberalci Kitajcem. Nam „klerikalcem“ sicer niso podarili mrtvaške krste, pač pa so nam sezidali (g. Silvester je to sam priznal v „Slov. Narodu“) vlažni vipavski špital, da bi mi „klerikalci“ šli vánj in naglo pomrli za — revmatizmom. — Posebna sladčica za Kitajca so — smrdljiva in gnila jajca, v katerih je beljak ves črn kot oglje. Tudi liberalcem so gnila jajca jako pri srcu. Kako je že pisal „Slov. Narod“ takrat, ko so naši poslanci začeli opravičeno obstrukcijo v deželni zboru? „Če ne odnehajo, bo galerija z gnilimi jajci prepodila „smešnega“ Šusteršiča in vse njegove.“ Ali jih vidite Kitajce! Ah, dragi moji liberalci, idite vendar na Kitajsko in vsa gnila jajca poberite po Kranjskem, Kitajec vas bo sprejel z odprtimi rokami, tukaj pa žanjete samo nehvaležnost. — Magnetna igla kaže na Kitajskem proti — jugu (tako pravi Kitajec), liberalna magnetna igla pa tudi ne kaže proti severu, ampak je obrnjena proti — nam „klerikalcem“. — Kitajec ima pregovor: „Daleč od Boga, daleč od sreče...“ Tega pregovora pa naši liberalci nimajo in ga ne poznajo in v tem se ločijo od — Kitajcev. Ojama—Kamimura.

Gorenjske novice.

* Z Dobrove pri Ljubljani. Kakor vsako leto, tako se tudi letos pri naši božjepotni cerkvi začenjajo navadne božjepotne pobožnosti. Vsak, kdor od Velikega Šmarna do praznika Imena Marije obiše našo lepo božjepotno cerkev in prejme sv. zakramente, dobi popolen odpustek. Med tem časom je slednji dan sv. maša zjutraj ob 6. in 8. uri. Ob nedeljah in praznikih je po pet in tudi več sv. maš. Dragi Marijini častilci! Obiskujte pridno in v obilnem številu Mater Božjo na Dobrovi, ter si nabirajte ob tem času neminljivih zakladov v dosego svoje dušne in telesne, časne in večne sreče.

* Iz Čemšenika. Zadnjič sem bral v Vašem cenjenem listu, kako „hvali“ samotar na Jablaniku za vse dobro „vnete“ Šent-

lambertčane; pa sem si mislil, to je pa že preveč: Šentlambertčani naj bi želi tako hvalo, mi Podgorci, ki smo vendar čuvaji kranjske dežele proti štajerski meji, pa naj bi bili pozabljeni, — tega Bog ni rekel. — Živimo sicer v hribih, kjer nam po zimi dela mrzla burja hudo preglavico, pa smo vendar precej napredovali v zadnjih letih. Pred dvema letoma smo ustanovili dekliško Marijino družbo, ki šteje sedaj že blizu 100 udov: lepo število za našo župnijo, kajne Čemšeničani. Dekleta Marijina so si kupila prav lepo bandero pri čč. ss. karmeličankah v Lincu za 320 K: res, krasno delo in po ceni. Blagoslovili so je prevzvišeni gospod knezoškof ob birmi 2. maja. — Najlepši kraš nas hribovcev, čemšeniških Podgorcev, so pa gotovo naši Marijini mladeniči. Treba je bilo sicer dolgo trkati na njih trda srca, pa vendar ni bilo zastoj. Štejejo si v čast, da so jih sami presvetli višji dušni pastir sprejeli med Marijine bojevnike. „Brez števila“ jih sicer ne nosi Marijinih svetinj, kakor žalibog v Št. Lambertu, a 50 nas je vendar tako neustrašenih: kaj se hoče, smo bolj ponižni. K vseslovenskemu mladeniškem shodu na Brezje nas je odrinilo 30; zdaj smo vsi navdušeni za Marijo in naš narod; vi, „svetovnoznan“ Šentlambertčani pa ste poslali, če se ne motim še jednega mladeniča več, kakor brez števila. — To je pa že zopet sama baharija! — Zdaj nameravamo ustanoviti še izobraževalno društvo; vsaj so mladeniči sami zato vneti: pa kaj bi tudi ne bili; ali ni bolje ob nedeljah in ob drugem prostem času pridobiti si sedanjemu času primerno izobrazbo, kakor pa popivati po gostilnah in potem ponoči javkati, kakor bi te trebuh bolel. V prijaznem Št. Lambertu je oglašanih za izobraževalno društvo skoro nekaj pod 10; mislite, Šentlambertčani, da je to tako visoka „numara“, — dobra duša je samotar na Jablaniku, da vam vence hvale plete: bodite mu zato zelo hvaležni, vsaj vas je „potegnil“ prav pošteno, — nas pa bode, mislim, kake štirikrat toliko, če ne več. — Čemšeničani se sploh „postavimo“; v svoji župniji imamo sedaj štiri duhovnike. Pred kratkim so namreč prišli s Štajerskega Podšentjur vneti g. župnik Sattler. Ljudstvo jih je z največjim veseljem sprejelo; vsaj je bilo pa tudi res potrebno božje besede, kakor suha zemlja dežja. Posebno prodajalci podšentjurski so jih težko pričakovali; vsaj so letali od Poncija do Pilata, kje bi dobili kakega duhovnika: „gšeft ne gre“, so zdihovali, „ker ni ob nedeljah in praznikih sv. maše.“ — Ravno tako je nekdanji neki jud zdihoval na cvetni petek v Št. Gothardu. Semtertje je nosil po sejmu svojo „fino“ robo na roki ter tožil: „Gšeft ne gre.“ Trgovec, ki je tudi na sejmu prodajal, slišavši to bridko tožbo, mu zabrusi: „Kako bo šel, ker ga nosiš?“ — Naše toplice

so zapuščene, ni pravega gospodarja. Najbolj ga pa pihne nemški napis: „Bade-Restaurations“, ki vsakega zavednega Slovenca bode v oči. Sicer pa vas, Šentlambertčani, kakor vidite, posekamo v drugem oziru, — pa brez zamere. Pa se še kaj oglasi v „Domoljubu“, dragi moj sosed, samotar na Jablaniku.

Podgorec.

* „Gliha vkup štriha“ smo rekli v Cerkljah, ko smo dobili v roke 26. junija „Slov. Narod“. Nič nas ni iznenadilo, da list inteligence zagovarja sleparje in tatove. Sicer nas pa ne briga prav nič, kaj piše list, ki ima patent na častikrajo, ker se celo naši „neodvisni kmetje“ (osem po številu), sramujejo uvodnega članka „Narodovega“. Toda zvedeti mora tudi širši svet gorostasne laži, s katerimi pita „Narod“ svoje pomilovanja vredne backe, in zato priobčimo dobesedno „Narodove“ laži.

„Narod“ piše dobesedno: „Fr. Podjed, lahko rečemo, je po večini brez njegove krivde prišel na kant. Kakor drugod, je zabučal tudi v Cerkljah na Gorenjskem kaplana glas: zadruga, posojilnica. Kaplan, nezmožen za tako vodstvo, si je poiskal izmed premožnejših — Fr. Podjeda ter ga hvalil in mu prigovarjal, dokler se Fr. Podjed laskanju ni mogel več ubraniti in prevzel načelniško mesto v zadrugi, dočim je kaplan sedel v kot, odgovornost pa prepustil drugim. Fran Podjed se je dal zapeljati od duhovniške osebe. Fr. Podjed v svoji zanikernosti in nesposobnosti ni delal računov. V tej stiski mu „Gosp. zveza“ pride na pomoč, češ, vzemi pri nas posojilo, pa bo vse zopet v redu. Vzel je 200 K posojila.“

Kolikor besedi, toliko laži. Fr. Podjed je ustanovil „Mlekarsko zadrugo“ v svoji domači vasi Zalegu; in ker je tam čudno ravnal, mu ljudje niso zaupali, so odstopili in zato je bilo nemogoče nadaljevati z mlekarno, ker je bilo premalo mleka. Fr. Podjed pa še ni obupal in je preselil svojo mlekarno v Cerklje in svoje čudno delo hotel nadaljevati. Kmetje so sicer nosili mleko, nikdar pa drugih pridelkov, v mlekarno, dokler je točno izplačeval. Ko je pa Fran Podjed v zvezi z bratom Janezom nameraval zidati zadružno hišo, kljub temu da je ostajal udom mleko dolžan, začeli so udje odstopati. Tako je pa Fr. Podjed ostal s svojo mlekarno osamljen, v kateri je bilo še takrat več kot 70 hlebov dobro ohranjenega sira, ki se ni pokončal, kar vé Fr. Podjed najbolje. Fr. Podjed je med tem kupil lep travnik, dobro živel, delal pa malo. Pri tem je šlo seveda z mlekarno in tudi z njegovim zemljiščem navzdol. Pri reviziji se je pokazal primanjkljaj. Podjed je tudi sam priznal krivdo in zato podpisal „Gosp. zvezi“ zadolžnico za 2000 K. Debela laž je, da bi bil dobil kdaj posojilo od „Gosp. zveze“. Napačno je bilo

in še danes se udje kesajo, da so poslušali „Narodovega“ pristaša, Gašper Eržena iz Kranja in napovedali konkurz. Ko bi se bili ravnali po nasvetu g. Seliškarja, ki je bil revizor, ne pa g. Pelc, kakor trdi „Narod“, in pokrili primanjkljaj prostovoljno, prihranili bi bili vsaj stroške, za katere se imajo zahvaliti G. Erženu. Kar pa „Narod“ o kaplanih in popih piše, ki so bili pri tej mlekarni, zahtevamo od njega, naj svoje debelo laž podpre vsaj s popolnim imenom kaplanovim, ki je bil te hudobije kriv. Cerkljanski liberalci se zgražajo zaradi tega celo nad svojim evangelijem, ker dobro vedo, da ni bil pri mlekarni najmanj kateri izmed gospodov kaplanov vdeležen. Ravno tako je lajnivo poročilo o Janezu Podjedu, ki je bil načelnik posojilnice. Ustanovil jo je Janez Podjed 1. 1898, in jo je tudi vedno sam vodil s tajnikom Škodlarjem. Ravno tako ni bilo v odboru posojilnice nobenega duhovna. Še manj, da bi bil zabučal kaplanov glas: posojilnica mora biti. Pač pa zdaj vsi ljudje spoznajo, da je ravno to bilo napačno, ker ni bilo nobenega duhovna v posojilnici, seveda so že takrat zahtevali to, a kdo bi se silil v posojilnico, ko je Janez Podjed na to zahtevo odločno rekel: „Če je manj farskih sukenj zraven, bolje je.“ Podobno kot Fr. Podjed je ravnal tudi Janez Podjed. Ko je prišla sleparija na dan, katere pa ni odkril kak liberallec, ampak ravno takrat prišli g. Kos, kateremu so zato vsi Cerkljanci brez izjeme hvaležni, ker jih je obvaroval še večje nesreče, je res na videz zblaznel Jan. Podjed. Čudno, da zdaj „Narod“ zagovarja Podjeda. Prej ga je imenoval „künstnega“ Janeza, zdaj mu je pa kar naenkrat grozno neumen. Ali sta ga mogoče „Narod“ in „Gorenjec“ spravila ob pamet, na katera je bil naročen takrat, ko je izmikaval denar iz posojilnice? Iskal je v njih tolažbe. Ker pa „Narod“ trdi, da sta Podjeda nedolžna, ali si mogoče upa trditi, da jih je deželno sodišče po krivici obsodilo na povrnitev primanjkljaja? Seveda, po „Narodovi“ pisavi so edino le duhovni krivi vseh nesreč, ako so kaj zraven ali nič. Mi pa pravimo, srebrne žlice in svetle kronce gredo skupaj, kaj ne „Narod“? „Gliha pa vkup štriha.“

* Iz Šenčurja: Toča je pobila 4. t. m. skoro vse poljske pridelke v Olševku, Hotemažah in na Lužah; nekoliko je potolkla tudi na Visokem. — 12. t. m. je uničil ogenj v Šenčurju 9 hiš z gospodarskimi poslopji, dvema posestnikoma je pogorelo le hišno poslopje. — Jednemu gospodarju je zgorel tudi jednoleten otrok, in dvoje goved in nekaj denarja; dvema drugima pa vsi preišči. Zavarovani so bili vsi za male svote. Reveži so bili že poprej, sedaj so še posebno, ker niso mogli ničesar rešiti. Zažgal je slaboumen starček. — Prejšnji in pretečeni teden

je bila za občino Hrastje nova občinska volitev. Prejšnji župan Strupi niti v odbor ni prišel; to je zaslužil, ker se je bratil samo z liberalnimi Kranjci, ker je postal že preveč prevzet in — neotesan. Ker ni hotel s kmeti držati, ga kmetje niso hoteli voliti.

* V Goričah nameravajo ustanoviti mlekarsko zadrugo. Bila bi velike koristi za ondotne prebivalce.

* „Rustik bode ratal“ poštni pečat v Goričah, ker se le malokedaj rabi

* Ogenj. Dne 7. julija je v Tunjicah pri posestniku Janezu Flander, hš. št. 36, po domače pri Davčarju, zgorelo vse, hiša in gospodarsko poslopje, razun živine, in tudi okoli 100 kron denarja. Imenovani posestnik je bil zavarovan pri domači zavarovalnici, skupni pomoči v Tunjicah. Kedo je zažgal se ne ve.

* Iz Železnikov. Ker je „Slov. Narod“ že večkrat sramotno napadel predsednika konsumnega društva, odgovarjamo podpisani odborniki sledeče. Dne 28. aprila je pisal „Slov. Narod“, da je vse resnica, kar se je pisalo v „Narodu“; mi pa pravimo, da je vse laž. On piše, da ima ves dobiček le Renove po naše J. Lotrič in njegova žlahta od konsumnega društva. Mi pa, ki smo že tudi mnogo dobička od društva imeli, pa trdimo, da se je že med ude v teh letih kot dividenda razdelilo 304776 K, objednem smo si pa tudi postavili lepo hišo, katero je nek dopisnik v „Slov. Narodu“ sam že občudoval, in ki sama stane 681819 K, lahko bi pa bila stala še kak tisočak več, ako bi se ne bili sami toliko trudili, katera pa ni Renovecva, kakor se je že govorilo, ampak vseh udov. Dalje laže dopisnik „Slov. Naroda“, da se Renovcu vedno slabše godi; znano nam je, kam je meril s temi besedami. Mi odborniki in tudi udje odgovarjamo, da Renove uživa isto spoštovanje ali mogoče še večje, kakor ga je vžival v začetku društva. Kar se pa tiče Štrajnarčka, se pa popolnoma strinjamo z dopisnikom, ki pravi, da mu to ne škoduje, ker Strajnar se vedno drži tega izreka: Da je le vest lahka, potem naj pa govore ali pišejo, kar hočejo. — Če pa dopisnik laže, da je bil v društvu za pisarja komarjeva duša, ki smo ga mi imenovali Jernej Koblar, s katerim ni naše društvo imelo nobene dotike, se nam ne zdi čudno, ker ti modri ljudje, ki pišejo v „Slov. Narod“, so postali, kakor sami pravijo iz opic, mogoče se je dopisnik iz opice razvil v hijeno, ki ne pusti mrtvecev na miru. — Dopisnik je pa tudi jako kratkih misli in slabega spomina. V št. 120 „Slov. Naroda“ z dne 28. maja t. l. je pisal, da je v Železnikih na vratih konsumnega društva pritrjena taška. Dne 14. junija je pa samega sebe na laž postavil, ker je pisal, da je taška samo na predalčku, kjer je shranjen denar. Ali veste

kako se imenuje tak človek, ki dvakrat enako ne govori? Pri nas — lažnik. Morda pa dopisnik želi, da bi bilo pri nas vse odprto? Čemu, vsak lahko ugane. Ob kratkem še odgovarjamo: Čudno se nam zdi, da se dopisnik toliko briga za društvo in njegove služabnike. Saj škode ne more trpeti nobene, podpiral ga pa tudi nikdar ni. Pokažite se v pravi luči g. dopisnik. Saj se samo lažniki in tatovi skrivajo, pošteni ljudje pa hodijo očitno okoli. Ako se pa ne pokažete, kdo da ste, in ako ne dokažete tega, kar pišete, Vas podpisani odborniki imenujemo naravnost lažnika. Ako bi se pa le g. dopisniku še morda sline cedile po društveni hiši, mu pa mi svetujemo, naj jih takoj obriše. Torej na dan, ako govorite resnico! Jur Ramovš, delavec in podnačelnik; Luka Markelj posestnik v Železnikih, Martin Klopčič, posestnik; Andrej Kosem, posestnik; Janez Trojar, posestnik; Anton Klemenčič posestnik; Janez Kajžar, posestnik, vsi v Železnikih, odborniki. Janez Mlakar, posestnik in Blaž Logar, posestnik, oba v Železnikih, odbornika nadzorovalnega odseka.

* **Umril je v Mojstrani pod Triglavom svetovnoznani čebelar Mihael Ambrožič.** Pošiljal je svoje čebele po vsej Evropi, deloma tudi v druge dele sveta, v Ameriko, Vladivostok. Gospod Ambrožič je proslavil kranjsko gorenjsko čebelo kot najpridnejšo. Na velikih, čebelarstvih razstavah je dobil nad 130 zlatih, srebrnih in bronastih svetinj in okoli 150 častnih diplom. Tudi ministrstvu je bil predlagan, da dobi zlat križec za zasluge, pa ga je smrt prehitela.

* **Umrla je v Kranju gđc. Margareta Vidmar,** zadnja sestra pokojnega knezoškofa Jerneja Vidmarja. Bila je velika dobrotnica cerkva in šol. Ostalo njeno premoženje podedujejo škofovi zavodi in sorodniki, hiša pa pripade župni cerkvi v Kranju.

* **Orožnik ji rešil življenje.** V Bistrico pri Mojstrani je padla devetletna hčerka posestnika Petra Kovača iz Mojstrane. Ondi na dopustu se nahajajoči orožniški postajevodja Ivan Seunik je skočil za deklico v vodo in jo rešil.

* **Ponesrečen pekovski mojster.** Pekovski mojster Jurij Ravnik je peljal kruh z Bleda v Bohinjsko Bistrico. Med potjo je padel z voza in si zlomil roko.

* **Nesreča.** Velika nesreča bi se bila zgodila v predoru na Hrušici dne 10. julija. Pritrjevali so žico za električni tok. Med tem je privozil v tunel vlak. Ker žica še ni bila popolnoma pritrjena, je nekatere na vlaku zadela in lahko ranila. K sreči je strojevodja pravočasno ustavil vlak. Ako bi bil električni tok že napeljan, bi bilo mrtvih nad sto oseb.

* **Velik požar je v Št. Juriju pri Kranju upepelil velik del vasi.** Kar naenkrat je bilo evdet hiš v ognju. Zgorel je tudi poldrugo

leto star otrok. Pogorelo je devet hiš in sedem gospodarskih poslopij. Ker stojé hiše zelo skupaj in so bili ljudje na polju, niso mogli iz hiš ničesar rešiti. Požar je napravil 16.270 K škode. Zavarovanje znaša 6500 K. Zažgal je 72letni slaboumni starček Jernej Golob.

* **Ogenj je na Št. Urški gori šestim gospodarjem uničil poslopja z ravno spravljeno krmo.** Beda je velika, pomoč ubogim hribovcem potrebna. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti. — Tem povodom zopet ponavljamo prošnjo, naj ljudje vendar bolj pazijo na svoja domovja. Koliko je hiš brez dimnikov, koder tudi ne pazijo dovolj na užigalice in žrjavico. V premnogih slučajih je malomarnost kriva požarov in bede.

* **Liberalci so povsod enaki.** Dokler nimajo liberalci nobene moči, navadno tajé, da so sploh liberalci. Ko se jim nekoliko odpre pot do oblasti, a se še ne čutijo popolnoma varne in trdne, pokažejo sicer nekoliko liberalne roge, a trdijo ob enem, da niso liberalci kakor so drugod. Ko se pa čutijo popolnoma trdne, pa vržejo zadnjo krinko raz sebe in pred teboj stoji pravi pravcati liberalci, kakor so drugodi po svetu. Zabavlja čez škofa, župnika, norčuje se iz tega, kar je drugim sveto in nagaja duhovniku, kjer more. Tako so tudi liberalci na Trati delali. Še pred pol letom ni hotel biti nihče liberalci, nato so sicer nekateri priznali, da so drugačnega mišljenja, kakor drugi ljudje, in danes ti javno in ponosno povdarjajo z besedo in dejanjem, da so liberalci, kakor so drugod. Za one, ki so v svoji dobrohotnosti liberalcem verjeli in so imeli voléjo kožo za ovčjo, ta skušnja sicer ni prijetna, a naj ne bo zastoj. Sovražnik, liberalizem je tu, zdaj ga poznaš, torej v boj zoper njega brez strahu z vso odločnostjo, dokler ga ne premagaš.

* **Strela je udarila v Žvajsterkov kozolec v Starem dvoru.** Loški ognjegasci so takoj hiteli na pomoč, pa je bilo že prepozno. Kozolec je do tal pogorel, družega pa se k sreči nič ni unelo.

* **Izgubil se je v nedeljo (17. julija)** popoldne desetletni slaboumni deček Karol Juhart iz Šmarce (h. št. 54), ko je šel za Bistrico z otroci po malence.

* **„Gorenjčeva laž“.** O shodu na Brezjah piše „Gorenjec“: Tako so n. pr. prodajali kokarde in jih vsakemu usiljevali po 30 v. Če se pomisli, da stanejo taki 6 do 10 v., lahko trdimo, da so klerikalci že samo pri kokardah profitirali več sto kron. — K temu popolnoma hladnokrvno pripomnimo, da so se slovenske kokarde prodajale na Brezjah po 10 v.

* **Dijak utonil.** V Depalšici je utonil, na počitnicah v Stobu pri Domžalah bivajoči dijak I. državne gimnazije in marljivi mari-

janiški gojenec Lovro Kvas. Opravljaj je ravno šestnedeljsko pobožnost na čast sv. Alojzija, pa ga je smrt dohitela. Pač nenadna, a srečna smrt!

* **Ogenj.** Dne 7. julija je pogorela v Tunjicah pri Kamniku Davčarjeva hiša Jožefa Flandra z gospodarskim poslopjem vred. Kdo je zažgal in kako, ni znano.

* **Ponesrečil se je delavec Majdičevega mlina, Leopold Skok iz Jarš.** Janez Kos mu je dal dinamitno patrono, katero je Skok zažgal. Dinamit je Skoku odtrgal tri prste, drugo roko pa ožgal.

Dolenjske novice.

† **Leskovec p. Krškem.** Dne 26 junija se je vršilo slovesno blagoslovljenje sohe sv. Notburge in križevega pota. Ob ogromni udeležbi vernega ljudstva in duhovščine iz dekanije se je pomikala procesija iz župnišča po vasi in nato v cerkev. Postaje so nosili mladeniči iz Marijine družbe in ob straneh so svetile Marijine hčerke. Soho sv. Notburge so nosile na okusno okrašenem nošalu Marijine hčerke. Veličasten je bil prizor in je ganil marsikaterega do solz. V cerkvi stavč. gg. kanonik Kajdiž in gvardijan Hugolin Sattner v presrčnem govoru pojasnila — prvi življenje sv. Notburge in nje vrline, drugi zgodovino sv. križevega pota in njega korist do pravega verskega življenja. Križev pot je izborno delo, kar hvali gg. mojstra Jebačina in Rovška. S tem je dobila cerkev dostojen okrask. Sploh je pa cerkev tekom 3 let jako napredovala. Novi lepi svečniki krasé stranske oltarje, ki stanejo — 1000 kron; nova dična streha nad prižnico, katero smo že davnej pogrešali velja 300 K; nove orglje 6000 K; križev pot, šamotni tlak in kapela 5600 K; slike na stranskih oltarjih 400 K. Vse to so napravile znane dobre roke, akoravno smo mi farani primorani skrbeti za dostojno olepšavo cerkve. Želja splošna je še ta, naj bi bila cerkev še poslikana. — Torej farani na noge in pokažimo svetu, da ljubimo in častimo naš prvi dom — farno cerkev! — Znani velerodni dobrotnici pa naj mili Bog povrne stotero!

Belokranjske novice.

† **Shod na Krvavškem vrhu.** Naši vrli poslanci katoliške narodne stranke kaj radi pridejo med ljudi, da jim razjasnijo, kako stoje šance po kranjski deželi. G. dvorni svetnik Šuklje in dr. Krek sta nam na tem shodu prav poljudno in po domače med smehom in živio-klici povedala vse, kar smo hoteli vedeti. Govor g. Šukljeta je bil res prav poučljiv obenem za ljudi, kako naj bi

tudi sami pomogli si do zaželjene železnice. Pokazal je, koliko potov je že storil za to železnico in je obljubil, da ako mu Bog dá zdravje (Bog daj), jo bude s pomočjo katoliških narodnih poslancev in domačinov tudi privlekel čez Gorjance za ušesa. Priporočal je posebno, naj si pri prihodnjih volitvah v železniške odbore izbere resne in odločne može in take tudi za poslance v deželni in državni zbor, ne takih, kot je Tavčar ali Plantan, ki nista nič storila ampak še ovirala. Dr. Krek je povedal resnico o liberalnih sleparjih, ki vodijo učitelje in ljudi za nos, nje same pa vodi izdajalec slovenskega naroda baron Švegel kakor Bošnjak medveda. Rekel je, da ljudstvo mora zmagati nad temi liberalci in nad svojimi sovražniki nemškimi barončki in grofički. Priporočal je liberalcem, naj pijejo katrajnerja z vodo ali pa šmirom, da si oblače možgane, da ne bodo mislili še zanaprej, da je kmet zato tu, da bodi neumen in pa plačuj! Ljudje so bili vrlo veseli in zadovoljni in tudi prisotni liberalci niso ugovarjali. Samo neka „frajla“ je ščebetala — škoda, da se ni nikdo spomnil, da bi ji dali besedo. Vseh ljudi je bilo do 600. Bil je lep dan za Belokranjce. Vrli metliški pevci so nam še par lepih zapeli.

Z ribniške zemlje.

† **Požar v Loškem potoku.** Sv. Urha dan zadela je vas Retje v Loškem potoku nesreča. Plamen se je prikazal po dvanajsti uri opoldne in naenkrat je bil ves južni del velike in goste vasi v ognju. Zažgalo je dvoje otrok. Odraslih večinoma ni bilo doma ker so bili pri mrvi po logeh. En gospodar je prišel z Brezja in je našel svoje domovanje v razvalinah. Zgorelo je 18 hiš, vseh poslopij pa do 70; skednjev in kozolcev s staro in novo krmo, kašče z ritom, moko, mesom, mastjo in drugimi živili, hlevi, svinjaki z več prašiči. Skoro vsakemu je zgorelo tudi nad 200 kron. Nevarno opekla sta se tudi dva pogorelca.

Beda je velikanska, nimajo niti obleke, ker so večinoma rešili samo to, ker so imeli pri delu na sebi. Zgorelo jim je vse orodje in posodje. Prav pohvalno nam je omeniti prodajalno tiskovnega društva v Ljubljani, ki je pogorelcem poslalo mnogo molitvenikov in rožnih vencev, ker jim je pogorelo tudi vse to z drugimi knjigami vred. Ogenj je bil silovit, v eni uri je bilo vse na tleh. Domači in sodražki gasilci so neutrudno delovali, toda v taki suši in v taki gaječi poslopij bi bil skoro ves napor zastonj, ako bi ne bil odganjal veter ognja od vasi. Domači župnik je bil ves čas na mestu nesreče in je z vso pozornostjo pazil, kje je treba vođe, kje treba hitre pomoči in je mnogo pripomogel, da se je ogenj omejil. Sploh pa

odseva njegova skrb za pogorelce jasno iz besedi, ki jih je govoril svojim stanovskim prijateljem, namreč: „Rajši bi jaz sam pogorel kot, da so oni.“ Šolski otroci pa so za časa požara klečali v cerkvi in molili pred sv. Rešnjim Telesom.

Pogorelci so skrbni gospodarji in dobri in pošteni kristjani in so vredni podpore in se priporočajo bralcem „Domoljuba“ za podporo bodisi z denarjem ali obleko. Darove bo z veseljem sprejemal župni in občinski urad.

† **Bolje kot denar je treba skrivati pred otroci žveplenke,** to nam kaže poteški in mnogo drugih požarov. Starši, bodite previdni, dokler je čas. Požar je huda reč, to ve najbolje oni, ki ga je skušil sam.

† **Doba zrelih črešenj donša leto za letom žalostnih novic.** Koliko starčkov in starih mamk spravile so že črešnje nenadoma v črno zemljo. Črešnje so tudi krive, da leži na Skrlavici Žefranova Neža s hudo ranjeno nogo na postelji. Dekle je padlo s črešnje več kot 10 metrov globoko in si je nataknila nogo na fižolovo prekljo.

† **No, no!** Predsednik svinjarske zadruge sklical je shod v nedeljo ob 2. popoldne. Gosp. Nace Merher bi moral pač vedeti, da je ob 2. v cerkvi krščanski nauk in da v takem času poštenih krščanskih kmetov ne dobi na shod. No, saj jih tudi ni dobil. Shod je bil nesklepčen. Veste, g. Nace, zdaj so bila taka zborovanja vedno po krščanskem nauku. Ali je bilo Nacetovo ravnanje klubovanje, ali je bilo nepremišljeno ne vemo, da je bilo nespametno, to pa vemo.

† **Čudne reči se čujejo ponekod o žandarjih.** Mnogo imamo nabranega, kadar bo pa mošnja polna, se bo pa razvezala. Torej: **Habt aht!**

† **Pazljivi učenci svojega mojstra je ribniška inteligenca.** Za veselico dne 10. t m obljubovali so vsakovrstne igre in zabave, toda pokazali niso nič. Zvezali so se in kozle preobračali liberalni „šlibarji“ in se norčevali se iz slaboumnega fanta. Grdobija je to od liberalcev, da si izberejo od narave nezadostno obdarovanega človeka za predmet svoje sirove zabave. Junaško odlikoval se je v krohotanju človekoljubni notar Gruntar. (Bo pa spet letel razkačen v farovž!) Pravijo, da se je za vse druge smejal.

† **Ob štirih zjutraj zbudil se je na Rudeževem travniku prvak ribniških „psičarjev.“** Očividno se mu je poznalo, da ga je ob in po veselici mnogo preveč potegnil za svojo dolgo osebo.

Tako je poleti, pozimi pa potegnejo semtertje ob štirih zjutraj kakega moža izmed inteligence izpod gostilniške mize, kamor se gotovo ni sosedel vsled dnevnega napora, temveč radi preobilnega nočnega delovanja na polju pijače. In taki

ljudje pišejo in z veseljem berejo „ribniške pšice!“

† **Čvrste „urhovce“** pokazala se je po veselici ribniška inteligenca. Osle odpeljali so domu, pustili so pa v paši na Rudežem travniku lepo število „kozlov.“

† **Lepo število živinskih vagonov** bilo je pripravljenih za ribniški vlak na Brezje. Le odločnemu nastopu g. prireditelja se imajo zahvaliti fantje in možje, da so se po človeško peljali na božjo pot.

† **Umrl je Matija Cvar,** znani gostilničar na božji poti pri Novi Štifti.

† **Vse kaže lepo v naših krajih** bodisi vsakovrstno sadje, bodisi vsakovrstno žito. En strah pa imamo in ta je toča.

Iz litijskega okraja.

† **Nagla smrt.** Prečastitega gospoda župnika na Savi, Martina Moleka, ni več med živimi. In kako naglo in nepričakovano je moral zapustiti ta svet. Dne 30. junija se je ljubeznivi gospod še veselil s svojim duhovnim sobratom s Polšnika, ki ga je prišel obiskat, in mu je razkazoval svoje pridne čebelice, do katerih je imel kaj mnogo veselja. Po tretji uri popoldne gre pogledat na travnik, kako kosci kosé, a na potu smrt njega pokosi. Ko je šel po brvi čez majhen potok blizu župnišča, mu najbrže spodsne, pade in zadene z glavo tako nesrečno ob kamen v potoku, da se onesvesti in tako utone ali pa se zaduši. Mogoče je tudi, da ga je zadel mrtvoud. Ob štirih so ga našli delavci mrtvega ob bregu potoka; pod senči na lici je imel malo rano. Kot blisk se je raznesla ta novica povsod, žalost je bila obča. V soboto, dne 2. julija, ob 9. je bil slovesen pogreb. Zbralo se je 18 duhovnikov; slovesno sv. mašo in ganljiv govor je imel preč. g. dekan A. Žlogar iz Šmartna. Pogreba se je udeležilo obilo ljudi, med drugimi tudi Marijina dekliška družba z zastavo iz Šmartna, kjer je pokojnik deloval dolgo kot kaplan. Pri nas na Savi je rajni deloval okrog 17 let in prenovil skoraj vse v cerkvi in zunaj cerkve. Prenovil je vseh petero altarjev, da je sedaj cerkvena prav lična. Bil je znan kot sadjerejec in čebelar, zlasti pa kot ljubezniv in prijazen gospod. Sovražnika ni imel. Naj v miru počiva zlata duša!

† **Nov fotograf.** Nastanil se je v Litijski fotograf g. Anton Ražun.

† **Živali je mučil.** Na kresni dan je prišla policija v Ljubljani Janeza Habjana iz Brezij pri Litijski, ker je imel na vozičku v mali ograji tri teleta. Eno tele je stalo na dveh drugih.

† **Šolsko veselico** so imeli šmartinski otroci 2. julija popoldne na Selu. Pogoščenih je bilo 325 otrok, za kar se izreka vsem darovalcem lepa zahvala.

† Na železniški progi je začelo pri Litiji štrajkati 40 delavcev Hrvatov. Popustili so delo radi slabe plače.

† V Vintarjevcu (fara Šmatno) so oddali za onemogle bivše vojake tri ustanove barona Wurzbacha po 60 kron. Kdor bi utegnil jih dobiti, naj se zglaši s prošnjo in dokazi pri g. županu Leopoldu Hostniku.

† V Dolih so ostali kar pri starem županu, g. Ivanu Novaku, trgovcu in tamošnjem poštarju.

† Nove šole. V Litiji nameravajo zidati novo štirirazrednico. V Dolih je bil 9. julija komisijski ogled za dvorazrednico in na Savi je okrajno glavarstvo kupilo za 480 kron prostor za novo enorazrednico.

† Nesreča. 30. junija se je v Kotradžu v Zagorju ob Savi prevrnil voz sena na Antona Barliča in mu je zlomil nogo.

† Zakraškovi fantje so na Savi dne 4. julija kurili kres v čast svetemu Cirilu in Metodu.

† Čebelarji se bahajo po janških hribih, da jim letos čebele dosti cvenka obetajo. Vsak panj je imel po dva ali tri roje. Kostanjeva paša je bila prav izvrstna, ajdna tudi dobro obeta. Veselo opravilo, pa tudi nekaj nese, so čebele.

† Redka starost. 11. julija je umrla v Radečah gospa Josipina Küller, rojena Zavašnik, ki bi bila kmalu stara 102 leti. Rojena je bilo namreč 25. oktobra 1802.

† Duhovske zadeve. Kot župni upravitelj je prišel na Savo č. g. Anton Jarc, doslej profesor v Ljubljani. V Štangi bo pa 31. julija nova maša, katero bo pel gospod Ignacij Žust, iz znane Učakarjeve hiše, brat gospoda krškega kaplana.

† Ogenj. 11. julija okrog 2 popolnoči je udarila strela v cerkev božjega groba na Primskovem. Pogorela je streha, a drugo so pogasili, da ni veliko škode. Cerkev stoji zraven farne cerkve in notri so šolske klopi.

† Zavedni in pošteni so šmartinski fantje, katerih 66 se je udeležilo shoda na Brezjah. Govoril je na njem tudi mladenič J. Bric iz Litije. Neko človeče zato v „Narodu“ kar nori in ne more tega prenesti. Bog žegnaj!

† Iz Štange (litijski okraj). 4. t. m. zvečer okrog 7. ure je bil tu strašni vihar in naliiv, med katerim je padala precej gosta toča. Žito je zmetano na tleh, koruza polomljena. Črešenj, jabolok, orehov je bilo vse polno na tleh, najhujše je bilo okolu cerkve v Veliki Štangi. Sena se je dosti nakosilo. Črešenj bo dosti na drevesih ostalo, ker ni ljudi, da bi jih obrali. O sv. Antonu je bil velikanski shod, ob katerim jih je veliko prejelo sv. zakramente. C. kr. dež. šolski svet vedno pritiska, da bi ustanovili redno šolo; pa se branijo, češ, saj imamo sedaj boljšo, kakor bi jo imeli potlej.

Za smeh in kratek čas.

Rešitev uganke z nagrado.

Rešitev je poslalo 320 rešilcev. Izžreban je bil **Ivan Bolka v Cerkljah na Corenj-skem**. Rešil pa je uganko tako le:

Ura! Oj, beseda prevelikega pomena za ubogega zemljana.

Vsa pomembnost prevelika tvoja, vsem nam črvom

le predobro je poznana.

Ko smo prvič gledali luč na tem božjem svetu,

si igrala svojo vlogo;

dobro ali slabo si za nas ti odločila,

za življenje naše vbogo.

In potem vsak dan in vse življenje na tem svetu

neumorno si sledila

stopnjam našim. Bog daj vsemogočni, da bi enkrat

zadnja srečna bila.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 4. avgusta 1904.

Loterijske srečke.

Dunaj, 16. julija	37	69	57	13	41
Graдец, 16. julija	16	14	63	80	35
Trst, 9. julija	21	82	35	28	59
Linc, 9. julija	44	90	84	68	4

Trgovina z železnino
Valentin Golob

(prej Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priporoča veliko zalogo razne železnine: kuhinjske posode, robe iz kositarja, zalivače, žetnarje, konvice za mleko itd.; štedilnike, stavbne potrebščine, železniške šinje, nosilke, roman in portland cement, poljedelske struje. 604 6 5

Velika zaloga tehtnic, uteži in meril, mesoreznic, plaht za vozove in pristno pozlačenih

nagrobni križev.

Edina prodaja najboljših „Kron-diamant“ kosar z garancijo za vsaki komad:

Dolgost cm	70	75	80	85
Cena K	2'40	2'60	2'80	3'—

Posestvo naprodaj.

Hiša z gostilno, tudi s prodajo žganja (edina v vasi), s prodajalnic in tračko, 12 birnov posejanja, dva oralna travnikov in štiri orale gozda; cena z vso opravo 4.400 glđ. Proda se tudi hiša sama. — Več pove **Jožef Sučić** na Bistrici, pošta Št. Jakob v Rožni dolini na Koroškem. 1221 D 3-1

Hiša je naprodaj

tik cerkve v Mačkovcu pri Žužemberku z nekoliko vrta, njivo, velika košenina in nekoliko gozda, dalje posebej še en del gozda, dva opuščena vinograde, pri enem je tudi vinska klet. Skupna cena je 2200 K. — Več pove **Josip Kužnik**, rudar v Kočevji. 1227 D 1-1

121b

Zahvala

za iskreno sožalje, izraženo nam ob prebriski izgubi našega najskrenejše ljubjenega
s o a

Josipa.

Zavest, kako je bil pokojnik priljubljen, je bila pravi lek b. lesti žalujočih. Napri-srečneje se torej tem potom zahvaljujemo vsem, ki so dragemu sinu izkazali zadnjo čast. Posebno se pa moramo zahvaliti gg. dijakom in bogoslovcem za prekrasno petje pred hišo, med potjo in na pokopališču. V prvi vrsti pa gre naša zahvala tudi g. Grafenauerju, ki se je v prekrasni besedah pos ovl od dragega prijatelja. Med svorom je ostalo le malokatero oko suho. Najsrčejša hvala torej vsem in Bog vam plačaj blago sožalje.

Anton, Katarina in Ivan Pohar.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko ž. p. i. k. Kueippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

8 do 10 deklic

se išče za sortiranje papirja.

Delo trajno in dobro plačano; stanovanje prosto. Tovarna za papir in celulozo P. Kriehammer & Co., Reuberg, pošta Miklavčevo (Miklaushof) Koroško, 1142 D 3 2

Čevlji gl. 1-30

le radi velike zaloge 1 par za gospoda, en par za dame, en par za deklice, en par za otroka, modni čevlji, zelo prijetna nošnja, lepa oblika in uporabljivi v vsaki hiši. Vsi širje pari gl. 1-30. V zalogi v vseh velikostih. Pošilja se proti povzetju. Zamena dovoljena. Poleg tega se prodajajo po čudovito nizki ceni čevlji vseh vrst do najčnejše kakovosti. — Uvoz in izvoz Ebersson, Dunaj VI.3, Kaiserstr. 115 P 260. — Rasprodajali se iščejo. — 1081 D 3-2 Ceniki zastoj.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registr. zadruga z neomejenim poročtvom
v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice
obrestuje hranilne vloge po

33 D 24-14 **4¹/₂ %**

brez odbitka rentnega davka, katerega le-ta posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure od 8. - 12. in od 3. - 4. ure popoldne.
Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potomo poštno-hranilničnega urada.
Stanje rezervnega sklada K 98.238.41.
— Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadruginih.
Upravno premoženje Kmetska posojilnice znaša 5.245.845.40, stanje hranilnih vlog K 5.089.883.14.
Denarni promet K 23.806.306.40.
Poštno-hranilničnega urada št. 828.406.

Doktorja Trnkóczyja 62 12-3
kranjski redilni prašek
za prašiče

Medalja
Je prejel v Londonu, Parizu in Rimu 1901 najvišje odlikovanje „Grand prix“, talje tisoče zahvalnih pism, tudi uradni potrjevali.
Ta primesek krmi se daje tudi še pujskom in se doseže injim največja teža.
1 zavoj stane 50 v. in se dobi pri trgovcih.
Po pošti 5 zavojev iz lekarne Trnkóczy Ljubljana, Kranjsko.

Motori
Patent Adam so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtije, mlina, žage, katerim voda primanjkuje; čas 4000 kom. že v rabi, kurjača ni treba, stroški 4 do 5 vin. za konjsko moč. 160 D 12-8
Klepalnik za kose, cena 8 K. za kom.
Nutrin redilna štupa za živino; 1 kilogr. 6 K se dobi v zalogi za poljedelske stroje

Fran Zeman
Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Učenca
za kovaški obrt od 14. do 16. leta sprejme takoj **Anton Žavbi**, kovač v Dragomeru št. 24, p. Vid pri Ljubljani. 1047 D 2-2

Pekovski učenc
se takoj sprejme v dobro pekarijo v Idriji št. 156, 1219 D 1 1

Mlin in žago
zraven sadni vrt in njiva, vse v najboljšem stanju, se proda iz prave roke na Bistrici pri St. Ruperti na Dolenjskem. Cena po dogovoru. 1136 D 3-2 **Marija Virant**, lastnica.

Dva krepka dečka
potrebujem, vsaj 15 let stara, katere takoj sprejemam. 1138 D 2-2
Anton Zore
podkovski kovač, izdelovalec vsakovrstnih vozov v Kamniku, Gorenjsko.

Šunka
s kožo 1 gl. brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gl. 10 kr., pleteta brez kosti 90 kr., subo meso 78 kr., slan na 92 kr., prešičevi jeziki 1 gl., goveji 1 gl. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr., Dunajske salame 90 kr., prave boljše 1 gl. iz šunko 1 gl. 20 kr. Ogrske la salame 1 gl. 70 kr., salame à la ogrske trde 1 gl. 50 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju. 399 D 10-9

Gostilna se odda v najem
takoj in za več let, v prijetnem kraju na Gorenjskem tik cerkve Zraven gostilne je prodajalna z mehanim blagom, rasprodaja tobaka, prostor s tremi sobami, klet, shramba konjski hlev in vrt. Na raspolago je vsa gostilniška priprava. — Pomošče na naslov: Upravništvo „Slovenca“. 1180 D 2-1

Koverta s firmo, vizitnice in trgovske račune
priporoda **Katoliška tiskarna.**

Cementna zarezna strešna opeka
iz portlant-cementa in peska.
Streha prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz 1012 D ilovice. 12-3
Edini izdelovatelj za Kranjsko **Janko Traun**
izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Zahtevajte pri nakupu 702 D 5

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko jelen.

Ono je **zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.**

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!
JURIJ SCHICHT, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Zahvala.

Podpisanim pogorele so dne 4. julija t. l. hiše z vsemi gospodarskimi poslopji, katere smo imeli zavarovane pri „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani.
„Vzajemna zavarovalnica“ je takoj na poročilo o požaru cenila škodo ter nam že izplačala, ne da bi nam le vinar odtrgala, cele zavarovalne vsote.
Naša sveta dolžnost je, da se omenjeni zavarovalnici, katero se je za časa naše nesreče nesramno obrekovalo, tem potomo **javno zahvalimo** za točno in kulantno izplačilo škod, ter da svetujemo vsem rojakom, da pridno pristopajo k tej naši edini slovenski zavarovalnici. 1180 D 1-1
Retje, dne 6. julija 1904.

Jernej Košir m. p.
Janez Košir m. p.
Ana Vesel m. p.
Anton Lavrič m. p.

Peter Lavrič m. p.
Janez Ivančič m. p.
Jurij Košmerlj m. p.
Alojzij Košir m. p.

Kdor želi dobro in ceno kupiti
obrbe naj se na tvrdko

Karol Kavšeka naslednika
Schneider & Verovšek
trgovina z železnino in zaloga polj. strojev
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16.

Velika zaloga najnovjših mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, slamo-reznic, ameriškanskih kosilnih strojev, srpov, angleških kosar, klepajnov in sploh vsega poljedelskega orodja.

Traverze in železniške šine, cement in štorja.
943 D 4-4 Ceník pošljemo vsakemu brezplačno!

Zidarska opeka

(ročno delo)

se dobi v vsaki množini najboljše kakovosti in po najnižjih cenah pri **Ivanu Zabretu**, pekarna, Bobovk pri Kranju, 935 D 5-4

Izarjen pomočnik

dobi takoj stalno delo pri **Cvetku Pičko**, čevljarjem mojstru na Suhi, p. Labod, Kor. 1217 D 1

Kraljestvo Šaško
Technikum Halbnichen
Višje učilišče za strojne
in elektro-inženere,
tehnike in poslovodje.
Prospekti
zastonj
1218 D 6-1

Kdor svoje zdravje ljubi, ne pije drugih izdelkov kot rastlinski liker (sladki) ali rastlinsko grenčico (grenki)

„FLORIAN“.

Ta zdrava pijača ne omami in ne slabi, ampak oživlja moči in krepi želodec, zato je koristna za delavca in za gospodarja.

Največje odlikovanje: Zlata svetinja v Parizu 1904.

Izdeluje **rastlinska destilacija „Florian“** v Ljubljani. Poskusite!

868 D (4)

IVAN OSEL ročni kovač (Zeugschmied) v Kamni gorici, Gorenjsko, sprejme takoj 1220 D 3-1

pomočnika in učenca

Ponudbe naj se pošiljajo pod zgoraj navedenim naslovom.

Naznanim uljudno, da je ravno izšel moj veliki cenik s čez 600 podobami, katerega razpošiljam zastonj in prosto poštine. — Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je dokaz, da je moje blago res fino, cene nizke, postrežba poštna, in se zategadel vsak zanesljivo naj obrne do moje tvrdke.

Z velespoštovanjem 779 D 16-6

H. SUTTNER

urar in zalagatelj društva c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju. (Krainburg).

349 D 20-10
Samo 6 dni!

Havre - New - York
vozilo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoska prekomorska družba.
Edina najkrajša črta čez **Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.**

Veljavne vozne liste in brezpla. pojasnila daje edino oblastveno potrjeva potovalna pisarna
ED. ŠMARDA
v Ljubljani, Dunajska cesta 6, blizu znane gostilne pri „Figovcu“.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

196 D 12-7

Velika zaloga =
suknenih ostankov

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19, v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju:

- a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 v., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
- b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

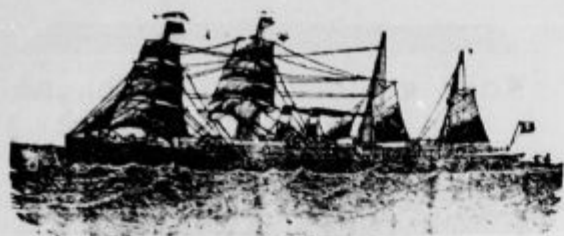
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. 28 D 12-7

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti priliziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenčil pristopajte k domači zavarovalnici!

Ivan Nep. Resman Zastopstvo
RED-STAR-LINE
Antwerpen-New-York * Antwerpen-Philadelphia
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 32
prva hiša na levo

„RED-STAR-LINE“
Rdeča zvezda

v AMERIKO preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gold. 70 - za železnico in barko

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo. Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41. od južnega kolodvora na desno. 35 D 16-3

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

V najem se da s 1. oktobrom t. l.
gostilna in mesnica

v „Narodnem domu“ (poprej gostilna „Aufmuth“) tik mestne farne cerkve v Velikovcu na Koroškem. Gostilna je bila pred dvema letoma popolnoma popravljena, je celo moderno urejena z električno razsvetljavo in vodovodom, za prenočevanje tujcev je pet zelo lepih sob s celo novo opravo na razpolaganje. Pri hiši je prostorno dvorišče in dva hleva za izpreganje konj. V hiši uraduje hranilnica in posojilnica za Velikovec in okolico s pol milijona letnim prometom in posluje tudi gospodarska zadruga v Sinčevasi. Ponudbe naj se blagovoljivo poslati do 1. avgusta t. l. hranilnici in posojilnici v Velikovcu na Koroškem. 1139 D 2-2

V najem se daje oziroma tudi pod ugodnimi pogoji **proda** 1187 D 3-1

mlin z gospodarskim poslojem

v zelo pripravnem kraju. Več se poižve pri Matiji Rozman, p. Tupaliče.

Pozor! Ugodna prilika! Pozor!

Samo za 6000 K. se proda

lepo posestvo

v Gradneku (Gradnegg) pošta Feistritz-Pulst blizu št. Vida ob Glini na Koroškem. Polovica vsote ostane lahko na posestvu. Hiša in gospodarsko poslopje sta v dobrem stanu. Pri hiši je mlin na tekoči vodi. Okolu hiše je lep, z mladim sadnim drevjem zasajen vrt. v bližini pa njive in travniki, na katerih se lahko preredi pet glav govede in deset prašičev. Vse je prav blizu železnice. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Domoljuba“.
1224 D 3-1

FR. STUPICA, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 1

v Ančnikovi hiši poleg Figovca

priporoča slamoreznice, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega 676 D izdelka. 14-7

Dalje: Sesalke za vodo in gnojnico, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavo vode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovalja, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavec. — Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje, ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vedno svežega špicerjskega blaga.

Kdor si želi dobro zanesljivo pravo švicarsko uro za pošteno ceno, obrne naj se ali zahteva cenik od daleč na okrog dobro poznane dolgo let obstoječe tvrdke

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, kolesi in šivalnimi stroji delničar družbe prvih tovarn ur „Union“ v Ženevi in Bifu in Sviol zalagatelj o. k. dolenske železnice

v Ljubljani, Prešernove ulice nasproti francišk. samostana

Filijalka!

Glavni trg nasproti rotovžu. Geniki zastoj in poštne prosti.

243 D 10

Stanje vlog 31. dec, 1903:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenjel**

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1903: 9,000.790 K 39 h. Denarni promet v l. 1903: 46,898.497 K 53 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične peložnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarija 1904.

Dr. Ivan Šusteršič,

51 D 14-8

predsednik

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Silbar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor begoslovja v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitnik

Tiska: „Katoliška Tiskarna.“